

ADVENT SZEMLE

2024. ÁPRILIS: A TANÚBIZONYSÁGOK FELLEGE + ISTENNEL
A KATONASÁGBAN + ISTEN SZUVERENITÁSA A MEGOSZTOTT
VILÁG FELETT + KÉK ZÓNÁK A FÓKUSZBAN + A GYŐZTES
PÁLYAFUTÓ + FEHÉR HAZUGSÁG + MÓZES ÉLETE + A HATALOM
DÉMONAI + A BIBLIA ISTENÉNEK PARADOX JELLEME

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK

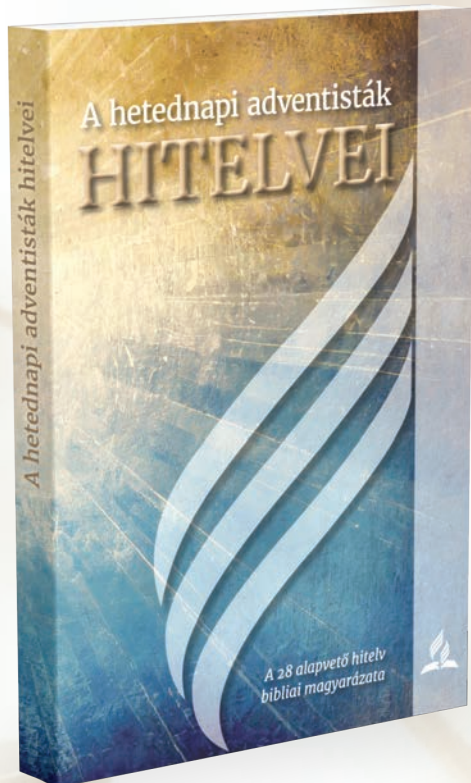
A MEGMENTÉS PERSPEKTÍVÁJA

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

Hamarosan megjelenik!

A hetednapos adventisták hitelvei
A 28 alapvető hitelv bibliai magyarázata

Ellen G. White:
Krisztus a szentélyben

evs
editura viață și sănătate

2024. ÁPRILIS. A Romániai Hetednapos Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja.
Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georget Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Eugen Chirilănu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail adventszemle@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/3230020, Fax 021/3230040
ISSN 1842 - 3361

A TANÚBIZONYSÁGOK FELLEGE

A Biblia szerint a hit több mint meggyőződés vagy intellektuális szintű elfogadás. A hit másik személy iránti hűséget és bizalmat feltételez. Az igazi hit nem olyasvalami, aminek során mi magunk határozzuk meg, hogy miben higgyünk, hanem bizalom abban, hogy Isten teljesíteni fogja ígéreteit. A hit erejének forrása nem az ember, hanem Isten. Ilyen alapon a hitélet az Isten iránti hűség, engedelmesség és szolgálat élete. A hit emberei, férfiak és nők ismeretlen területre merészkedtek Istenért, töretlenül bízva abban, hogy Ő ural mindent, még az ismeretlent is. Minden tettük azon a bizonyosságon alapult, amit Isten már megcselekedett vagy kinyilatkoztatott. A hit tehát végeredményben a tapasztalaton alapuló bizalom. Bízunk abban, amit a jövővel kapcsolatosan kijelentett, mivel múltbéli cselekedeteivel már bebizonyította, hogy betartja ígértét.

A Zsidókhoz írt levél 11. fejezete emléket állít azoknak a hithősöknek, akik már bizonyosságot tettek Isten iránti hűségükről az életükben, sőt, még a halált is készek voltak vállalni. William L. Lane szerint a fejezet által említett emberek hitét „határozottság, szilárdság és kitartás jellemezte. Ilyen a bizalom Istenben és az Ő ígéreteiben (vö. Zsid 4:1-3; 6:1; 11:6,17-19,24). A szövegkörnyezet arra mutat rá, hogy ezek a tanúk azért bízták magukat Istenre, mert tudták, hogy Ő hűséggel betartja ígéreteit (11:11). Az állhatatos és változhatatlan Istennek szentelve életüket, a hithősök maguk is kitartásról tettek bizonyosságot. E hittel kapcsolatos tanítás az Ótestamentumban gyökerezik, ahol a hit és a reménység szorosan kapcsolódik egymáshoz. A hit és az isteni ígérek közti kapcsolat, amellyel ez az igazságszakasz foglalkozik, igazolja, hogy a hit természetéből fakadóan képes az embernek reménységet nyújtani (1, 9–10, 13, 24–26, 39 versek).¹

Habár sokan használják Zsidók 1:1 versét a hit meghatározásaként, az igazságszakasz mégis több a hit megünneplésére szólító felhívásnál.² A szöveg ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ehhez a hithez eljövendő jutalom is tartozik.³ Ezenfelül a bibliai író hagyja, hogy levonjuk a következtetést erre a hitre vonatkozóan, miközben bemutatja a cselekvő hit működését. Itt a Szentírás megmutatja, hogyan élték hitéletüket Isten hűséges követői. Helyszűke miatt azonban csak néhány példát említünk meg.

Ábel

Zsidók 11:4 verse kijelenti, hogy Ábel jobb, helyénvalóbb áldozatot mutatott be a testvérénél, Káinnál. A bibliamagyarázók általában Ábel áldozatának minőségére – a véráldozatra – összpontosítanak, szemben a Káin áldozatával, ami „a föld gyümölcséből” állt (1Móz 4:3). Csakhogy itt ennél többről van szó. Isten elfogadta a föld terméséből bemutatott áldozatokat is (4Móz 2; 6:14-23)⁴, ami azt jelenti, hogy a két testvér közötti különbségnek valami sokkal fontosabb dologban kellett megmutatkoznia annál, hogy egyikük állatot mutatott be áldozatul, míg a másik növényi áldozatot hozott. Ábel „megfelelő áldozata” tulajdonképpen engedelmes élete és Istennel való kapcsolata volt. Ő nemcsak azt ismerte el, hogy

TARTALOM

3 Teológia

Gerald Wheeler

A tanúbizonyságok fellege

7 Tapasztalatok

Pavel Memete

Istennel a katonaságban

9 Teológia

Daniel Gambo Dauda

A megmentés perspektívája

13 Teológia

Dr. Ángel Manuel Rodríguez

Isten szuverenitása a megosztott világ felett

15 Gyakorlati kereszténység

Dr. Ősz-Farkas Ernő

Kék zónák a fókuszban

17 Gyakorlati kereszténység

A győztes pályafutó

Füstös Endre

18 Lelkiség

Dr. Dan Constantinescu

Fehér hazugság (II)

21 Lelkiség

Emilian Niculescu

Mózes élete

24 Nyugovóra tért

In memoriam Blénessy Béla

25 Elmélkedés

Mugurel Asaftei

A hatalom démonai

28 Teológia

Florin Lăiu

A Biblia Istenének paradox jelleme

31 Gyermekoldala

Alina Chirileanu

Gyümölcsök a Bibliában

AZ ÁLLHATATOS ÉS VÁLTOZHATATLAN ISTENNEK SZENDELVE ÉLETÜKET, A HITHŐSÖK MAGUK IS KITARTÁSRÓL TETTEK BIZONYSÁGOT. E HITTEL KAPCSOLATOS TANÍTÁS AZ ÓTESTAMENTUMBAN GYÖKEREZIK, AHOL A HIT ÉS A REMÉNYSÉG SZOROSAN KAPCSOLÓDIK EGYMÁSHOZ.

szüksége van Istenre mint Megváltójára, hanem belátta azt is, hogy milyen szerepe és tekintélye van az Úrnak az ő életében. Ezzel szemben azonban Káin elutasította Isten felsőbbrendűségét és tekintélyét. Vágyott Isten oltalmára (1Móz 4:14), de ennél többre nem.

A feddhetetlenséggel kapcsolatos ószövetségi felfogás lényege az embertársakkal ápolt helyes kapcsolatban rejlik. Ábelnek korrekt kapcsolata volt Istennel, Káin azonban nem csak az Úrral szemben ápolt helytelen kapcsolatot, hanem a testvérével és a többi emberrel szemben is. Amikor Isten száműzte őt, félni kezdett embertársaitól. Testvérével, Ábelrel ellentétben nem tudta, hogyan alakíthatna ki és tarthatna fenn helyes kapcsolatot bárkivel is.

Ábel véráldozata jelképezte Isten irgalmát és kegyelmét. Az Úr a kegyelem és az irgalom Istene, és ez megmutatkozik a teremtményei iránti magatartásában. Még a Káinra kiszabott büntetés is Isten együttérzését és megbocsátását tükrözi, aki egy titokzatos jellel igyekezett megóvni ennek a száműzött személynek az életét. Káinnak lett volna lehetősége megismerni ennél még nagyobb kegyelmet is, ha olyan kapcsolatot ápolt volna Teremtőjével és Megváltójával, mint a testvére, Ábel.

Énokh

Az Istenbe vetett hit sokkal több Isten létezésének intellektuális elfogadásánál, noha bármely hitnek ez a kiindulópontja. Vannak olyan házasságban élő személyek, akik hisznek élettársuk létezésében, mégisincs köztük igazi kapcsolat. Sok esetben nem is élnek házasemberekként, és nem tartanak fenn sem érzelmi, sem testi kapcsolatot a férjükkel vagy a feleségükkel. Esetenként inkább házasságon kívüli kapcsolatokat keresnek. Az a tény, hogy házasságban élnek, semmilyen háttal nincs az életükre.

Az ember hasonlóképpen jár el az Istennel való kapcsolatában is. Például, kutatások kimutatták, hogy Észak-Amerikában az emberek többsége hisz Isten létezésében, miközben csak kevesen élnek aktív vallásos életet. De még a gyülekezetbe vagy templomba járók nagy részének vallásos élete is csupán néhány közösségben eltöltött órára korlátozódik. A hitük tehát a legjobb esetben is csak intellektuális, de még így is felszínes, és csekély mértékben van hatással az életükre. Számukra Isten csak egy felfogás, egy elvont fogalom vagy elmélet, amely nincs jelen mindennapi életük összes vetületében.

Énokh hite azonban átjárta létezése minden egyes vetületét. Zsidók 11:6 verse nemcsak azt

jelenti ki, hogy Isten létezik,⁵ hanem azt is, hogy kapcsolatot ápol az Őt keresőkkel, és megjutalmazza a hozzá közeledőket, akik szeretnének kapcsolatot fenntartani vele.

A Biblia kijelenti, hogy Énokh „Istennel járt” (1Móz 5:24). Ez a kijelentés csak Énokhra és Noéra vonatkozóan hangzik el a Szentírásban (1Móz 6:9). Az Istennel „járás” tágabb értelemben az engedelmesség és a hitélet bibliai jelképe. Pál apostol arra bátorítja a keresztyényeket, hogy „járjanak” Istennel, vagyis éljenek az Ő parancsolatai szerint (lásd: Róm 6:4; 8:4; 14:15). Énokh életének minden pillanatában és tevékenységében jelen volt Isten. A pátriárka olyan közel került Istenhez, hogy végül az Úr elhatározta, hogy nem fogja megengedni a halálunk, hogy véget vessen a kapcsolatuknak, és magához vette őt a mennybe.⁶ A pátriárka hite azonban nemcsak intellektuális elfogadás, hanem felsőbbrendű hűségkapcsolat is volt.

Ábrahám

Ábrahám hosszú éveken át követte Isten utasításait. Maga mögött hagyta a városi életet, a káldeai Úr városát, és egy időre Háránba költözött, majd sátorokban lakva a nomád pásztorok életét élte nehéz körülmények között, idegen országban, ahol csak megtúrt jövevénynek számított (1Móz 11:31–32; 12:1–9). Ez idő alatt az Úr egy

fiút ígért neki, aki által később nagy néppé lesz. Csakhogy Ábrahám és a felesége megöregedtek, és nem született gyermekük. A pátriárka néhány-szor megpróbált beszegíteni Istennek az ígélet teljesítésében, de az Úr továbbra is azt mondogatta neki, hogy saját gyermeke fog születni. És így történt.

Aztán Ábrahám fia elérte az ókori világ felfogása szerinti felnőtt kort. Izsáknak hamarosan meg kellett házasodnia, hogy neki is gyermekei születhessenek. Ábrahám már előre láthatta a nagy néppé válás kezdetét, amit Isten esküvel ígért meg neki. És ekkor az Úr mindent lerombolt. Ábrahám döbbenet hallgatta végig, amint Isten azt kéri tőle, hogy áldozza fel a fiát, ezt a különleges gyermeket.

Túl sokszor hallotta már Isten hangját ahhoz, hogy ne tévessze össze a hallottakat az egyszerű képzelgéssel. Valószínűleg sokat vívódott a lelkében, hogy engedelmeskedjen-e vagy sem Isten parancsának, és áldozza fel a fiát. Azt gondolhatta, hogy engedmességével tönkre fogja tenni mindazt, amit Isten megígért neki, de ami még súlyosabb, kétségei fognak támadni mindazzal kapcsolatosan, amit addig megértett az isteni jellemre vonatkozóan. Mégis azonban „az Istennel szerzett számos tapasztalata alapján elfogadta azt is, ami érthetetlennek tűnt számára.”²⁷

Zsid 11:9 szerint a pátriárka meg volt győződve arról, hogy Isten valamilyen módon vissza fogja adni neki Izsákot, talán épp a feltámadás által. A Zsidókhöz írt levél szerzője szerint azzal, hogy Isten félbeszakította az áldozat bemutatását, valójában előreve-títette Isten azon hatalmát, hogy képes feltámasztani a halottakat.⁸ Ábrahám hitt, mivel az Istennel ápolt, évek óta tartó kapcsolatában megtanulta, hogy bízhat az Úr megoldásaiban. Isten betartotta ígéletét, hogy fiút ad neki, és több ízben is bizonyította már, hogy méltó a bizalmára. Ábrahámnak hosszú időre volt szüksége ahhoz, hogy ezt megértse, de végül olyan hitre tett szert, amely képessé tette a körülményektől függetlenül hűségese-nek maradni Istenhez.

Most a gyakorlatban is meg kellett élnie a hitét, fel kellett vinnie Izsákot a Mórija hegyére. Az ígélet fiát Istentől kapta. És ha Isten most visszakéri Izsákot, akkor ez számára azt jelentette, hogy az Úr valamilyen más módon fogja teljesíteni az ígéletét. Meglehet, hogy Ábrahám sosem értette meg teljes mértékben Izsáknak adott válaszána igazi jelentőségét, amely így hangzott: „Az Isten majd gondoskodik az égő áldozatra való bárányról, fiam” (1Móz 22:8). Azt viszont tudta, hogy bízhat Istenben. Ez a legfontosabb dolog, amit Isten minden követőjének meg kell tanulnia. Ez az igazi hit lényege.

Ráháb

Jézus Krisztus nemzetségi táblázatában Máté négy nőt is megemlít. Ez szokatlan gyakorlat volt mind a Bibliában, mind az ókori időkben általában, mivel a származást apai vonalon jegyezték. De még meglepőbb az, hogy kik voltak ezek a nők! A kánaánita Támár (Mt 1:3), aki csalással vette rá apósát, hogy nemi kapcsolatot létesítsen vele; a prostituált Ráháb (5. v.); a moábita Ruth (5. v.) és Bethsabé (6. v.), aki házasságtörő kapcsolatba került Dáviddal (megjegyzendő, hogy Máté szándékosan Uriás feleségeként beszél róla, a neve említése nélkül). Egyikükkel kapcsolatosan sem vár-nánk el, hogy nevük feltűnjön a Messiás felmenői között.

Mindezek mellett Zsid 11:31 verse Ráhábót a hit példajaként említi. Nemcsak kéj-nő volt, hanem még saját nemzettársait is elárulta, hazudott nekik. Miért tartaná bárki is dicséretre méltónak őt, és Isten által elvárt hitnek egy ilyen személy hitét? Mindenekelőtt azonban hitt a héberék Iste-

A HIT MEGÜNNEPLÉSE GERALD WHEELER

A SZENTÍRÁS MEGMUTATJA, HOGYAN ÉLTÉK HITÉLETÜNKET ISTEN HŰSÉGES KÖVETŐI, TOVÁBBÁ HANGSÚLYOZZA, HOGY EZ A HIT JÖVŐBELI JUTALOMBAN RÉSZESÜL.

nében. Így szól a két zsidó kémhez: „Bizony az Úr, a ti Istenetek az Isten fenn az égben és alant a földön!” (Józs 2:11). Hitet tett abbéli meggyőződése mellett, hogy Izrael Istene adta nekik az országot (9,24. v.), és segített a kémeknek kijutniuk Jerikóból.

Ráháb sokkal inkább bízott Ábrahám, Izsák és Jákob Istenében, mint sokan az izraeliták közül. Sőt, életét és családtagjai életét is a számára idegen Istenre bízta (12–13. v.). „Hit által nem vezett el Ráháb, a parázna nő az engedetlenekkel együtt, befogadván a kémeket békeséggel” (Zsid 11:31). A szöveg itt nem csak Jerikóban élő honfitársaira utal, mivel az „engedetlen” kifejezés a Zsidókhoz írt levélben azokra a zsidókra is vonatkozik, akik odavesztek a pusztában (Zsid 3:16–19). Ráháb sokkal több bizalmat táplált Isten iránt, mint maga a választott nép.

Saját életét kockáztatta, amikor védelmébe vette a kémeket. Továbbá pedig az a tény, hogy a lerombolt városban Józsué embereinek sikerült megtalálniuk őt (Józs 6:22–23), arról árulkodik, hogy Ráháb valóban kítűzte a vörös zsinórt az ablakba (Józs 2:18). Cselekedete is a hitéről tesz bizonyosságot. Jerikó pusztulása után Isten népének a tagjává vált (Józs 6:25). És mint a Zsid 11. fejezetében leírt többi hithős esetében, hite nemcsak elméleti szintű elfogadást, hanem cselekvő bizalmat feltételezett, ami kockázatokkal is járt. Mindezek mellett erre a cselekvésére tette fel saját és családja életét. Hitét a gyakorlatban is megélte. Bízott abban, ahogy Isten gondot visel népéről, és azokról, akik ehhez a néphez csatlakoznak.

A még várt ígéret

A Zsid 11. fejezetében felsorolt nevekkal kapcsolatosan a Szentírás kijelenti, hogy Énokh kivételével mindannyian vétkeztek, és átélték a lelki bukás tapasztalatát. Az eddig említett személyeknek is voltak hibáik. Továbbá ott van Gedeon, aki efódot készített magának, ami Izraelben bálványá lett (Bír 8:22–27). Bárak kételyekkel küzdött (Bír 4:6–9). Dávid életét végigkísérte az erőszak, ismételten hibákat követett el, ami pedig Sámuellet illeti, a fiai szegényt hoztak rá (1Sám 8:3). A prófétáknak is voltak emberi gyengeségei.

A hithősök nem voltak tökéletes emberek, de amikor bekövetkezett a válság, bizonyosságot tettek hitükről, mert bíztak Istenben, és a hitük tettekre készítette őket. Amint már rámutattunk, ez az igazi, bibliai hit kiindulópontja és lényege. A hit azonban még ennél is több.

A hithősök némelyike sikereket élt át, megszabadította Isten népét az elnyomóktól, vagy isteni üzeneteket közölt a néppel. De még ők sem nyerték el azt, amit Isten megígért. Mások pedig teljes kudarcnak tűnő körülményekkel szembesültek (Zsid 11:35–38). Ők még mindig várják az isteni ígéretek teljesedését. Ezt majd az eljövendő életben, a feltámadás után fogja megadni nekik az Úr. A látszólagos kudarc ellenére azonban mégis hittek

abban, hogy Isten teljesíteni fogja ígéretét. Úgy tettek bizonyosságot a hitükről, hogy készek voltak megtenni bármit, amit Isten kért tőlük.

Talán néha úgy érezzük, hogy semmit sem kaptunk ettől az élettől. A Zsid 11. fejezetében felsorolt személyek közül sokan vannak, akik szintén semmit sem kaptak. Jutalmukat akkor fogják elnyerni, amikor Krisztus visszatjön – de ez a jutalom csak azokat illeti meg, akik már most elkezdnek bizalommal, hűségesen és engedelmesen élni.

Zsid 11. fejezete a következő kijelentéssel kezdődik: „A hit pedig a reménylett dolgoknak valósága, és a nem látott dolgokról való meggyőződés” (1. v.). Ez a tanítás valószínűleg sokkolta az újtestamentumi idők görög tudósait, akik úgy tekintettek a hitre, mint „tanulatlanokra jellemző elmeállapotra, amely hallásból fakad, anélkül, hogy képes lenne meghatározni a hit pontos motivációját.”⁹ Való igaz, hogy ezek a zsidó férfiak és nők feltehetőleg nem tudták filozófiai érvekkel alátámasztani Istenbe vetett hitüket, viszont személyes tapasztalatuk, Isten múltbéli tettei és a bibliai kinyilatkoztatás alapján tudták, hogy az Úr teljesíteni fogja ígéreteit a jövőben, és ezek az ígéretetek valami „jobbra” vonatkoznak (40. v.). Ha követjük a példájukat, nem kell féltenuünk sem jelenlegi, sem jövődöbéli életünket. ■

Gerald Wheeler, a Review and Herald Kiadó korábbi főszerkesztője

1. William L. Lane: *Hebrews 9-13*, Word Biblical Commentary (Dallas: Word Books, 1991), 47b. köt., 315–316. o.
2. *Uo.* 328. o.
3. C. Keener, *IVP Bible Background Commentary: New Testament*, 673. o.
4. „Az áldozat, a *mihná* az emberi kapcsolatokban egyfajta alárendeltségi, engedelmisségi ajándék bemutatása volt, amit a vallásos szertartásokban akár állati áldozat, de többnyire gabonafélékből bemutatott áldozat jelképezett (1Sám 2:17; 3Móz 2:1) [...] Az Újtestamentum hangsúlyozza azokat a fontos tényezőket, amelyek Kain áldozatában – az Ábelével ellentétben – gyakorlatilag ellentmondtak az áldozat fogalmának (1Jn 3:12), miközben Ábel hite döntő jelentőséggel bírt áldozatának az elfogadására nézve (Zsid 11:4)” (D. Kidner: *Genesis*, 75. o.).
5. A bibliai időkben az Istenbe vetett hit a más istenekkel szembeni hitetlenséget is magába foglalta. Amikor a judaizmusnak meg kellett küzdenie a görög kultúrával, a zsidók kijelentették: „Mí az egyedüli, létező Istent imádjuk” (Makkabeusok 5:24).
6. Lane írásának 336. oldalán további bizonyítékokat találunk arra vonatkozóan, hogy Énokh nem halt meg. 1Móz 5. fejezete szerint Énokh a hetedik nemzedékhez tartozott. Érdekes, hogy az özőnvíz előtti kor hetedik mezopotámiai uralkodója, Utuabzu is felment a mennybe (J. Walton és V. Matthews, *IVP Bible Background Commentary: Genesis-Deuteronomy*, 25. o.).
7. W. Lane, 360. o.
8. *Uo.* 362. o.
9. *Uo.* 316. o.

ISTENNEL A KATONASÁGBAN

Amikor felidézem életem nagyobb eseményeit, szívem megtelik Isten iránti hálával, és a zsolttárossal együtt így fohászkodom: „Áldott legyen az Úr! Napról-napra gondoskodik rólunk a mi szabadításunk Istene!” (Zsolt 68:20).

Annak az évnek az őszén, amelyben betöltöttem a tizenkilencedik életévemet, behívtak a katonaságba. Egyetlen adventista számára sem volt könnyű a katonaságban töltött zavaros és kiszámíthatatlan időszak. A gyülekezetünk lelkésze elmesélte, hogy börtönbe került, amiért nem dolgozott szombaton. Utolsó nálunk tett látogatásakor imádkozott értem, és a következő szavakkal búcsúzott el tőlem: „Isten segítsen hűségesnek maradnod!” Rengeteg kérdésem rágódtam: Vajon hová kell majd mennem, és milyen lesz ott? Talállok-e majd olyan embereket, akik megértnek? Sikerül-e kibírnom egy évet és négy hónapot a katonaságban? Hogyan fogom megoldani az étkezést és a szombatünnepelést? Olyan terhek neheztedek rám, amelyeket képtelen voltam egyedül hordozni. Édesapám emlékeztetett rá, hogy Isten azt taná-

csolja, vessük rá minden gondunkat. Elhatároztam, hogy ezt fogom tenni.

Szüleim áldásával elindultam otthonról Arad felé, a katonai főparancsnokságra, azt követően pedig Kolozsvárra. Végül a százsfenesi katonai egységhez kerültem. Éjfél után belépett a terembe egy magas, vékony testalkatú parancsnok, aki adatlapokat tartott a kezében, amelyekről felolvasta a neveinket. Valamennyien felálltunk, a parancsnok pedig sorra szemügyre vette az újoncokat, és mindenkit beosztott valamelyik katonai alegységhez. Amikor az én nevemhez ért, izgatottan vártam, hogy mit fog mondani. Gondolatban folyamatosan ismételttem: *Uram, légy velem!* Aztán hirtelen meghallottam, amint a parancsnok szigorú hangon ezt mondja: „Számvető a Reakciónál!” Rejtély volt számomra, hogy mit takar ez a beosztás.

Az elkövetkező napokban aztán megértettem. A tüzérségi alegység parancsnoki szakaszához osz-

A SZABADÍTÁS ISTENE PAVEL MEMETE

„ÁLDOTT LEGYEN AZ
ÚR! NAPRÓL-NAPRA
GONDOSKODIK
RÓLUNK A MI SZA-
BADÍTÁSUNK ISTENE!”
(ZSOLT 68:20)

**ÍME NÉHÁNY
TAPASZTALAT
ABBÓL AZ IDŐBŐL,
AMELY JELENTŐSEN
MEGHATÁROZTA
A FIATALSÁGOMAT,
ÉS BIZTOSÍTOTT
ARRÓL, HOGY
ISTEN „NAPONTA
HORDOZZA
A TERHEINKET”.
ÍGÉRETE A LEG-
TELJESEBB MÉR-
TÉKBEN VALÓRA
VÁLT AZ ÉLETEM-
BEN – NEMCSAK
ABBAN AZ IDŐ-
SZAKBAN, HANEM
AZ AZT KÖVETŐ
ÉVEKBEK IS.**

tottak be, ahol élelmezési altiszt lettem. Az alegység irodájában dolgoztam egy éven és négy hónapon át. A Gondviselés alakította így az eseményeket. Az ezt követő időszakban számos olyan helyzetbe kerültem, amelyek fennállásakor sok izgalmat és nehézséget éltem meg, mégis minden alkalommal reménykedve vártam a szorultságból való szabadulást.

Egyik nap az ütegparancsnok átvizsgálta a bőröndjeinket. Valamennyien felsorakoztunk a hálószobában, miután nyitott bőröndjeinket az ágyaink mellé helyeztük. Amikor rám került a sor, és a parancsnok meglátta, hogy tele van a bőröndöm élelmiszerrel, abbahagyta az ellenőrzést. Utasított, hogy kövessem az irodába. Meg akart győzni róla, hogy a katonaság ideje alatt az egység konyháján eszem, mert ilyen hosszú időn keresztül nem táplálkozhat bőröndből az ember, továbbá itt a parancsokat végrehajtják, nem pedig megbeszéljük, és komoly problémáim származhatnak a dologból... Még azt is felajánlotta, hogy beszél a lelkészemmel, és „felmentést” kér a hitem alól a katonaság idejére.

Egy másik nap reggeli ellenőrzést tartottak rögtön azután, hogy az alegység elhagyta a katonai étkezdét. A parancsnok elhaladt valamennyi katona mellett. Amikor hozzám ért, arra utasított, hogy lépjek hármat előre, forduljak a társaim felé, és üritsem ki a zsebeimet. Kínos volt. A társaim nevetni kezdtek, látva, hogy kenyérszeleteket húzok elő degeszre tömött zsebeimből. A parancsnok megharagudott, és parancsba adta, hogy várjam meg az irodájában. Újabb beszélgetés következett. Tisztelettudóan biztosítottam róla, hogy életben fogok maradni, és nem kell aggódnia. A napok pedig egyre csak teltek...

Később, egy katonai művelet idején a parancsnok megállt egy élelmiszerbolt előtt. Odahívott, és megkérdezte, hogy van-e pénz nálam. Felajánlotta, hogy ad ő nekem, amennyiben nincs, hogy tudjak élelmet venni a következő napokra. Pénteken értünk a művelet helyszínére. Szombat reggel minden katonai szakasz hosszú utat tett meg szerszámokkal a kezében, lövegállásokat kellett

ásnunk. Szörnyű perceket éltem meg. Az első szakaszban voltam, és arra számítottam, hogy nem lesz kiút a helyzetemből. Nem tudtam elképzelni, hogy kezembe vegyem az ásót-lapátot, és dolgozzak szombaton. Így imádkoztam magamban: „Uram, ha megengeded, hogy a büntetőzászlóaljba kerüljek, akkor nem tehetek mást, mint hogy oda is elmenjek.”

Amikor felsorakoztunk a helyszínen, a parancsnok a következő utasítást adta: „Memete közlegény, őrségbe a kocsikhoz!” Megdöbentem! Nem számítottam rá, hogy Isten ilyen gyorsan fog cselekedni. Nyugodt szombatnapom volt, amelyen a Biblia és a *Jézushoz vezető út* zsebkönyvét olvastam.

Ezután a második szakaszba kerültem. Majdnem minden társam mezőgazdasági munkát végzett a bräilai deltában. Csupán három szakaszvezető maradt a katonai tisztképző iskolában. Nekem az adminisztratív ügyeket kellett intéznie. A parancsnokom épp szabadságon volt, és jött a parancs, hogy minden alegység küldjön további két embert a munkára. A parancsnokhelyettes oda jött hozzám, és közölte velem: „Sajnálom, de téged is el kell küldenem kukoricát szedni!” Ott hét nappól hetet dolgoztak. A következő nap estéjén kellett hajóra szállnunk. Elvégeztük az előkészületeket. Aggódtam, és ezt kérdeztem magamban: „Uram, már nincs sok, míg letelik a katonaságban töltött időm, azt akarod, hogy börtönbe kerüljek?” Már elképzeltem, ahogy munkára kényeszerítenek szombaton, majd elítélnék engedetlenségért. Másnap Bräilába kellett mennem. Reggel megjelent a parancsnokom az egységnél, jöllehet még nem járt le a szabadsága. Bejött az irodába, és megkérdezte: „Milyen gondok adódtak a távolléte alatt?” Nem mondtam el neki a velem kapcsolatos hírt, mégis egyenesen a parancsnokság felé vette az irányt, és rövid időn belül beviharzott az irodába: „Itt maradsz, Oncea szakaszvezető megy dolgozni helyetted!” Ismételten megdöbentem. Alig tudtam válaszolni: „De hát az nem lehet! Napirendre kerültem, már elvégeztem minden előkészületet.” A parancsnok folytatta: „Rád itt van szükségem. Már elintézték a váltást.”

A fent leírtak csupán néhány tapasztalatot vázolnak abból az időből, amely jelentősen meghatározta a fiatalságomat, és biztosított róla, hogy Isten „naponta hordozza a terheinket”. Ígérete a legteljesebb mértékben valóra vált az életemben – nemcsak abban az időszakban, hanem az azt követő években is. ■

Pavel Memete, nyugdíjas lelképásztor

A MEGMENTÉS PERSPEKTÍVÁJA

A Biblia tanácsokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy miként kellene viszonyulnunk egymáshoz a kapcsolatok bármelyik szintjén. Függetlenül attól, hogy mekkora vétket követett el, a bűnöst vissza kell vezetni a Krisztussal ápoltság üdvözítő kapcsolatához – ez a gyülekezet kötelessége.¹ Ugyanez az igazság tükröződik Krisztus összes tanításából, hiszen életének és tanításának középpontjában az ember üdvössége áll. Például: amikor megkérdezték, hogy miért társul azokkal, akiket tisztességteleneknek (vámszedők) és kivetetteknek (bűnösök) tartott az akkori társadalom, határozott válaszában bemutatta küldetésének célját: azért jött, hogy megmentse a bűnösöket (Lk 5:31-32). Következésképpen ez az egyház létezésének is a célja: olyan megfelelő környezetet biztosítani, amely a közösség révén hozzájárul a Krisztussal való kapcsolat helyreállításához és megjobbításához. Máté 18. fejezete több szakaszban mutatja be azokat az erőfeszítéseket, amelyek az elesettek megmentéséhez vezetnek. A folyamat különböző elemei utalnak arra, hogy Isten számára mekkora értékkel bír az emberiség és az emberi kapcsolatok. Ennek tudatában a fegyelmezésre vonatkozó egyházi szabályoknak és eljárásoknak nem lenne szabad beárnyékolniuk azt, hogy a közösség létezésének elsőrendű célja az ember üdvössége.

Bibliai példák

A Bibliában számos példát találunk a fegyelmezésre vonatkozóan, amit vagy közvetlenül Isten, vagy emberek szabtak ki isteni parancsra. Áron fiainak – Nádábnak és Abihúnak – a bűnei Isten azonnali haragját váltották ki (4Móz 10). Jeroboámot, a Nébát fiát csapás érte, mert fellázadt (2Krn 13). Jézabel bűnei Isten elégedetlenségét váltották ki (2Kir 9). Más esetek is vannak: Uza engedetlensége (2Sám 6); Isten határozott parancsa, hogy ölje meg a hamis prófétákat (5Móz 13); a szombat parancsának áthágása (Neh 13:15-22); a házasságtörés vagy az állatokkal való fajtalanzkodás, amellyel kapcsolatban halálbüntetést helyezett kilátásba az Úr (4Móz 20). Sámson a kicsapongó életért büntette meg (Bír 16), és Dávidot is fegyelmezte az Úr (2Sám 12:9-10).

A zsidók Jézus idejében is alkalmazták a fegyelmezést. Erről tanúskodik a vak ember szülei-

nek félelme (Jn 9), akik attól rettegtek, hogy az előjárók kiközösíthetik őket a zsinagógából (22. v.). Ananiásnak és a feleségének, Szafirának a halála, amely az adományozás elvének szándékos áthágása miatt következett be (Csel 5), szintén az egyházi fegyelmezésre utal. A Cselekedetek könyvében egy másik példát is találunk: a zsidó tanács elé idézték Istvánt, akit végül ki is végezték (Csel 6-7). Pál apostol leveleiben is találkozunk olyan leírásokkal, amelyek gyülekezeti fegyelmezésről számolnak be. Talán az egyik legérthetőbb leírás 1Kor 5:1-12 verseiben található, ahol Pál elmarasztalja a gyülekezetet, mert engedékenységet tanúsított egy olyan tag iránt, aki nemi kapcsolatot létesített a mostohaanyjával. Pál határozott utasításokat adott arra vonatkozóan, hogy miként távolítsanak el maguk közül egy ilyen személyt. Akik pedig ellentéteket szítanak a közösségben, azokkal kapcsolatosan Pál apostol szintén fegyelmi eljárást javasolt (Tit 3:10-11; 1Tim 1:19; 5:19-21; 2Thess 3:14-15; Gal 6:1; 2Kor 2:6-8).

A szeretet mint alapelv

Máté szerint három lépést kell szem előtt tartanunk a tévelygők visszanyerése érdekében. Elsősorban el kell mondani a vétkezőnek, hogy valóban mit is hibázott (Mt 18:15). Ha ez nem hozza meg a kívánt eredményt, szükség van még egy vagy két tanú jelenlétére (16. v.). Ha még ez a megbékélési igyekezet sem hozza meg a várt eredményt, tájékoztatni kell a gyülekezetet is a kialakult helyzetről (17. v.). A vétkes ezen a ponton akár a közösségen belüli státuszát is elveszítheti, ha „vámszedői” állásponjtában kitarva nem fogadja el a tanácsot.² Egyesek azt gondolhatják, hogy ez a harmadik lépés vezethet el a kiközösítéshez, a kirekesztéshez, vagy bármilyen formájú társadalmi megvetéshez. Mindezek mellett azonban itt nem arról van szó, hogy a bűnöst a bűnének súlyosságától függetlenül meg kell vetni, ki kell rekeszteni.³ Ellenkezőleg, egy újabb szakasz van bemutatva, amely a gyülekezet részéről tanúsított gondoskodásról, odafigyelésről és megtisztító folyamatokról szól.

AZ EGYHÁZI FEGYELEM DANIEL GAMBO DAUDA

A FOLYAMAT ELEMEI AZT SUGALLJÁK, HOGY MENNYIRE ÉRTÉKES ISTEN SZEMÉBEN AZ EMBERISÉG ÉS AZ EMBERI KAPCSOLATOK.

Hasonló gondolattal találkozunk Zsid 12:4-13 verseiben is, ahol a jobbító szándékú módszerek a fegyelmezés és a szeretet egybefonódását képviselik. A szeretetnek mint alapelvnek az alkalmazása a fegyelmezés során elengedhetetlen, ha el akarjuk érni a fegyelmezés ideális célját. Pál a szeretet alapelveire még nagyobb hangsúlyt fektetve jelenti ki, hogy azok, akik nem részesülnek fegyelmezésben, nem oltatnak be megfelelő módon Isten családjába, mivel az isteni szeretet megnyilvánulása a gyermekei irányában kiszabott büntetésben is tükröződik (8. v.). Ennek ellenére meg kell jegyeznünk, hogy Istennek nem áll szándékában gyermekeit az egyházi közösségtől való elidegenültség állandó érzésének kitenni, hanem ellenkezőleg, inkább arra szeretné ösztönözni őket, hogy minél egészségesebb lelki életet tapasztalhassanak meg.

Az eset több tanú előtti tisztázásának tanácsa (Mt 18:16) emlékeztet az ószövetségi rendeletre, miszerint: „Ne álljon elő egy tanú senki ellen semmiféle hamisság és semmiféle bűn miatt; akármilyen bűnben bűnös valaki, két tanú szavára vagy három tanú szavára álljon a dolog” (5Móz 19:15). A tanúk vallomásai vagy szabadulást (feloldozást) hoznak a vádlottnak, vagy büntetést (megkötést). A görög szövegben Mt 18:18 verse az „oldva léssen” és a „kötve léssen” kifejezéseket használja, ami azt sugallja, hogy a földön meghozott bármely határozat mennyei döntés alapján születik.⁴ Ezzel egy időben a gyülekezet döntését akkor hagyja jóvá a menny, ha tiszteletben vannak tartva a bibliai elvek – a szeretet, az együttérzés és a gondoskodás – a tévelygőkkel szembeni eljárás során.

A fegyelmezést követő utógondozás

„Ismét, mondom néktek, hogy ha ketten közületek egy akaraton lesznek a földön minden dolog felől, amit csak kérnek, megadja nékik az én mennyei Atyám. Mert ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18:19-20).

A szövegkörnyezet alapján ennek a kijelentésnek a jelentősége nem vonatkoztatható el a korábban említett két tanúval kapcsolatos tanácstól (15-16. v.). Ilyen alapon tehát a két személy jelenlétének célja a nézeteltérés megoldása, ami jelentős mértékben hozzájárulhat a nézeteltérés rendezéséhez. A zsidó igazságszolgáltatás előírta, hogy a bírói ítélet végrehajtásában a két tanú tegye meg az első lépéseket (5Móz 17:7), és/vagy mondjon „átokszóró imát a zsidó kiközösítési folyamat során; vagy a későbbiekben imádkozzon a kiközösített személy megtérése és bűnbocsánata érdekében.”⁵

Amennyiben a vétkes személy elutasítja a gyülekezet tanácsát, elszakad a hívők közösségétől, és „pogány” vagy „vámszedő” szintre süllyed (Mt 18:17). Ez azonban nem jelenti azt, hogy el kell őt hanyagolni, mert a megváltási tervből sem lettek kitalva a pogányok, vagy

a vámszedők, amire maga Jézus mutatott rá, amikor velük együtt evett, vagy a társaságukban mutatkozott (Mk 2:13-17). A megváltás munkájának befogadó természetű szükségessé teszi mindazon mechanizmusok működésbe léptetését, amelyek biztosítják a vétkező személyhez való közeledést és az ő visszanyerését úgy, ahogy azt minden pogány vagy vámszedő iránt is meg kell tenni, akinek égető szüksége van a Megváltóra. A hívőknek különleges figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy a tévelygővel nehogy azt éreztessék, hogy igazságtalan bánásmódban részesült. Emellett azonban óvatosnak kell lenniük, nehogy bűnrészességgel vádolhassák őket, vagy úgy, hogy részt vesznek a gonoszságban, vagy úgy, hogy a későbbiek során bármilyen formájú álsolidaritást tanúsítanak iránta.

A jelenkori gyülekezeti fegyelmezés és Mt 18:15-20

A Szentírás érthetően beszél azokról a lépésekről, amelyeket meg kell tenni a fegyelmezés során. A mai egyház által is alkalmazandó legfontosabb elv a tévelygő személy visszanyerésére Mt 18:15-20 verseiben található. Itt nem csupán az egyházpolitika elvárásainak való megfelelésről van szó, ahogy azok a *Gyülekezeti kézikönyv*-ben be vannak mutatva, és amelyek az eljárás szükségességére is utalhatnak. Glenn Waddell szerint „a Mt 18:15-20 verseiben található lépéseket azzal a céllal és akarattal kell megtenni, hogy elősegítsük a megtérést, a megbékélést és a szövetség közösségbe való visszatérést.”⁶

A megtéretlen „pogányok” vagy „vámszedők” által felvállalt álláspont nagyobb felelősséget ró a gyülekezetre a tévelygő tag üdvösségének biztosítása szempontjából, ezért a közösségnek úgy kell eljárnia, mint egy pogány esetében, mivel ez az egyház létezésének is a rendeltetése. Erre vonatkozóan mondja Wyman L. Richardson: „Vég-eredményben a pogányoknak és a vámszedőknek, a méltatlan embereknek lett felkínálva Krisztus evangéliumának reménysége. Ezért tehát úgy kell viszonyulnunk elestett testvérünkhöz, ahogy egy misszionárius viszonyulna azokhoz, akik sosem hallották az evangéliumot. El kell magyaráznunk neki az evangéliumot, újra meg kell ismertetnünk vele, hogy mit is jelent kereszténynek lenni, és meg kell hívnunk őt, hogy térjen vissza.”⁷

A gyülekezeti fegyelmezés jótékony hatásai

Akkor beszélhetünk a fegyelmezés jótékony hatásairól, ha a Szentlélek vezetése alatt alkalmazzuk azokat. Egyes esetekben a vétkező személy akkor kezdi el értékelni a fegyelmezést, amikor megérti, hogy ezzel tulajdonképpen lelki segítséget kap. A fegyelmezés teremti meg annak lehetőségét, hogy még komolyabban lehorgonyozzon a hitben, és komolyabban vegye a tanításokat és a lelki tanácsokat. Mi több, a fegyelmezési módszerek másokat is el-tántorítanak a hibás magatartás példájának követésétől. Ez védelmet nyújt a hívők közösségének. Ezt tanácsolta Pál is Timóteusnak: „A vétkeseknek mindenekelőtt fedd meg, hogy a többiek is megfélemljenek” (1Tim 5:20).

A gyülekezeti fegyelmezés lehetőséget nyújt jobb és szilárdabb kapcsolat kialakítására Krisztussal és egymással. „Tisztítsátok el azért a régi kovászt;” – mondja Pál – „hogy legyetek új tésztává” (1Kor 5:7). Ha a fegyelmezést szeretettel és a Szentírás által lefektetett tanácsok alapján alkalmazzuk, akkor hozzájárul a gyülekezet lelki és erkölcsi tisztességének megőrzéséhez. Ellen G. White hangsúlyozza, hogy a gyülekezetnek meg kell tennie mindent, hogy „nyilvánvalóvá váljon a gonoszság igazi arculata, és távolítsuk azt el, nehogy tovább terjedjen”.⁸ Sőt, a gyülekezeti fegyelmezés hozzájárul az egyház lelki növekedéséhez és jólétéhez.⁹ Az emberiség megmentését szolgáló megváltási terv lényege: a vétkes megmentése a bűn és annak következményei alól (Kol 1:12-13).

Következtetés

A gyülekezet felbecsülhetetlen értékű eszköz, amely hozzájárul az emberek üdvösségéhez. A fegyelmezési eljárások jobbító szándékú módszerek, amelyek célja megteremteni a helyreállítás légkörét a vétkezők számára. Ezzel egy időben a gyülekezeti fegyelmezés segít magasan tartani a bűnt elutasító mérce szintjét, mivel a bűn szegényt hozhat Isten ügyére, és ezzel együtt árnyat vethet az egyházra, mint a „világ viláosságára”. A gyülekezet minden tagjának szent kötelessége megkeresni a vétkezőket, és támogatni őket abban, hogy a menny várományosaiként viszatérhessenek az Istennel ápoltt üdvözítő kapcsolat útjára. A gyülekezet feladata olyan mechanizmusok életbe léptetése, amelyek reménységet kínálnak a tévelygőknek, ugyanakkor segítenek nekik bűnös hajlamaik leküzdésében. ■

A GYÜLEKEZET DÖNTÉSÉT AKKOR HAGYJA JÓVÁ A MENNY, HA TISZTELETBEN VANNAK TARTVA A BIBLIAI ELVEK – A SZERETET, AZ EGYÜTTÉRTÉZÉS ÉS A GONDOSKODÁS – A TÉVELYGŐKKEL SZEMBENI ELJÁRÁS SORÁN.

Daniel Gambo Dauda, a nigériai Babcock Egyetem Valláskutató Osztályának lektora

1. Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, 7. köt., 260. o.
2. Roger E. Dickson: *Dickson's Teachers Bible: International King James Version With Commentary and Encyclopedic Study Guide*, Africa International Mission, Cape Town, South Africa, 2001, 1109. o.
3. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, ed. Francis D. Nichol, Review and Herald Pub. Assn., Washington, D.C., 1980, 5. köt., 448. o.
4. Uo.
5. Craig S. Keener: *The IVP Bible Background Commentary: New Testament*, InterVarsity Press, Downers Grove, Ill., 1993, 91. o.
6. Glenn G. Waddell: „The Meaning of Matthew 18:17B, in Its Historical and Literary Context and Its Application in the Church Today”, Reformed Theological Seminary, 2014, 71. o.
7. Wyman Lewis Richardson: *Walking Together: A Congregational Reflection on Biblical Church Discipline*, Wipe & Stock, Eugene, Oreg., 2007, 101. o.
8. Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, 7. köt., 262. o.
9. Uo.

május
21-22.

Gyermekek napjai

evs
editura viață și sănătate

www.viatasisanatatate.ro

021 323 00 20

ISTEN SZUVERENITÁSA A MEGOSZTOTT VILÁG FELETT

Miért csak a feltámadását követően kapott meg Jézus „minden hatalmat mennyen és földön” (Mt 28:18)? Nem rendelkezett már korábban is vele?

Bemutatom röviden Jézus földi szolgálata során megnyilvánuló hatalmát, a kozmikus konfliktus kérdését és a teljes isteni hatalom Jézusra való átruházásának körülményeit.

Jézus hatalma

Máté evangéliumában Jézus földi szolgálatát hatalmának állandó megmutatkozása jellemzi. Van hatalma tanítani (7:29), sőt, még arra is, hogy megbocsássa a bűnöket (9:6, 8), megelőlegezve ezáltal az emberiségért végzett megváltói munkájának beteljesedését. Néhányan a zsidó vezetők közül megkérdőjelezték a tekintélyét (21:23), de velük ellentétben, egy római százados nyilvánosan elismerte, hogy Jézus hatalommal rendelkezik a betegek gyógyítására (8:5-13). Maga Jézus is megvallotta, hogy hatalma van mások érdekében cselekedni (21:27), és világosan kijelentette, hogy az Atya mindent az Ő irányítása alá helyezett (11:27). Nyilvánvaló, hogy Jézus már a feltámadás előtt rendelkezett az Atyától kapott hatalommal.

Konfliktus Isten szuverenitása körül

Földi szolgálata idején Jézus nem nyilatkozhatta ki teljes mértékben egyetemes szuverenitását, mert a teremtett világ egy része elutasította Isten tekintélyét, és követelte a Tőle való függetlenséget. Mivel tehát nem rendelkezett teljes hatalommal a lázadó teremtmények felett, nem is használhatta azt arra, hogy akarata ellenére radikális változtatást hajtson végre az életükben. Ugyanakkor megtanította a tanítványokat imádkozni: „Jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is” (6:10), bár ez az állapot akkor még nem léphetett érvénybe. Sátán megkísértette Krisztust azzal, hogy legyen a társuralkodója a világ birodalmai felett, de Jézus mindössze csak megdorgálta őt (4:8-10). Heves konfliktus volt ez, mert Sátán következetesen ellene állt a Megváltó munkájának (13:19; 16:23). A démonok megkérdőjelezték Jézus abbéli hatalmát, hogy megakadályozza őket gonosz tevékenységükben, azzal érvelve, hogy egyelőre nem rendelkezik hatalommal arra, hogy elpusztítsa őket (8:29; vö. Lk. 4:34). Úgy tűnik, a démo-

nok tudták, hogy hamarosan radikális változás következik be a világ történelmében.

Isten szuverenitásának visszaállítása

Jézus áldozati halála következtében változás történt a világunkban. Most már megvalósíthatja az isteni tervet, melynek alapján megítéli a világot, elválaszthatja az igazakat a gonoszoktól, hogy mindenkinek megadja örök jutalmát (25:31-46), és végre egyszer s mindenkorra elpusztítsa Sátánt és a démonjait (8:29; 25:41). Gyakorolhatja abbéli hatalmát, hogy megváltsa az embereket, ugyanakkor elítélje és megsemmisítse a gonoszokat. Nincs már olyan része a teremtett világnak, amely kívül esne hatalmán: „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön” (28:18).

Azzal, hogy váltságul adta az életét sokakért (20:28), igazolta isteni hatalmát arra, hogy megmentse mindazokat, akik belé vetik hitüket (26:28; 25:34). Többé senki sem kétkedhet jellemének integritásában, sem a bűnösök megmentése (vö. Róm 3:25-26), sem a megtéretlen bűnösök elítélése tekintetében (Fil 2:10, 11; Jel 5:13).

Jézus tanítványokhoz intézett, feltámadását követő szavaiban négy fő gondolat körvonalazódik (Mt 28:18). Először is, minden hatalom megadatott Krisztusnak, következőképpen nincs senki, aki joggal megkérdőjelezhetné a Megváltó szuverenitását. Másodsorban, Krisztus együtt uralkodik az Atyával a mennyben, ahol királlyá koronázták. Ő a messiási Uralkodó, a királyok Királya. Harmadsorban, az emberek és az Atya közötti Közvetítőként mutatkozik be a tanítványainak. Jézus megosztja tanítványainak Atyjától kapott hatalmát, amikor elhívja őket az evangélium hirdetésére (Mt 28:19-20). Negyedsorban, a „menny [...] föld” kifejezés Jézus hatalmának egyetemes voltát jelzi. Egyetlen olyan szeglete sincs a világegyetemnek, amely ne állna Isten szerető uralma alatt, amely Krisztus második eljövetelekor fog teljes pompájában megnyilvánulni. ■

**ÁLDOZAT ÁLTAL
SZUVERÉN
ÁNGEL MANUEL
RODRÍGUEZ**

**EGYETLEN OLYAN
SZEGLETE SINC
A VILÁGEGYETEMNEK,
AMELY NE ÁLLNA
ISTEN SZERETŐ
URALMA ALATT.**

Dr. Ángel Manuel Rodríguez, teológiai doktor, aki lelkészi, tanári és teológiai pályafutását követően nyugdíjba vonult

A SPERANȚA TV

HAMAROSAN BEMUTATJA A HOPE DISCOVERY PRODUKCIÓJÁT!

ÍRTA ÉS RENDEZTE PELI ATTILA.

AZ UTOLSÓ ÁMÍTÁS

TE IS AZ ÁLDOZATA LESZEL?

MONDD EL MÁSOKNAK IS!

**KATTINTS A HOPEDISCOVERY.RO WEBOLDALRA,
ÉS TÁMOGASD TE IS ENNEK A FILMNEK AZ ELKÉSZÍTÉSÉT!**

KÉK ZÓNÁK A FÓKUSZBAN

Az egészségőrző, életmódváltó mozgalmak új lendületet kaptak az úgynevezett kék zónák népszerűsítésével. Több népcsoport szokásait kutatták, és keresték a továbbadható mintákat. A hosszú élet utáni vágy felerősödött egy olyan világban, ahol a szegénység és a háborúk bizonytalanná teszik a holnapot, a gazdaságilag fejlett kontinenseken pedig azért, hogy minél tovább lehessen élvezni a jólét kényelmét.

Dan Buettner író több mint egy évtizede azon dolgozik, hogy azonosítsa a hosszú élettartam forró pontjait szerte a világon. A National Geographic, valamint amerikai gerontológusok és demográfusok segítségével olyan helyek felkutatását tűzte ki célul, ahol nemcsak magasabb a 100 évnél idősebb személyek aránya az átlaghoz képest, hanem olyan emberek csoportjai is élnek, akik egészségesen öregednek meg. Öt ilyen régiót találtak, amelyből négy sziget vagy félsziget, és egy népcsoportot, amely a világ egyik legzsúfoltabb kereskedelmi-ipari zónájában alkot egy „szigetet”. Ők a Los Angeles mellett élő adventisták (Loma Linda városban). Jó hír, hogy az ő életmódjuk kevésbé kötődik egy földrajzi helyhez, bárhol alkothatnak kék zónát, azokkal együtt, akik a prevenciót fontosnak tartják. A Netflix *Éljünk 100 évig!* c. dokumentumfilmjének epizódjai óta a kék zónák titkai a magyar közvéleményt is foglalkoztatják. Minden okunk megvan rá, hogy megértsük az életmódban rejlő gyógyító lehetőségeket.

Ahány ház, annyi szokás!

Érdemes feltenni azt a kérdést, hogy ezekben a földrajzi zónákban az egészségudatos életmód vagy a kultúra okozza az átlagnál magasabb életkort? Ahány közösség, annyi szokás! Ahány ország, annyi kultúra, de mit is jelent a kultúra? Az az életmód, gondolkodás, azok az értékek, amelyeket az elődeinktől vettünk át öntudatlanul, s amelyek számunkra alapértelmezettek, nem szorulnak bizonyításra. Ezek voltak az ők sikeres válaszaik az akkori külső kihívásokra. Ugyanakkor azért is része lehet valami a kultúránknak, mert az őseink traumáit akarjuk kompenzálni a szokásainkkal. Jó példa lehet erre a kenyérsütés.

Miből készült a kenyér régebb?

A XVII. században Nyugat- és Közép-Dunántúlon, a Duna-Tisza közén és a Nyírségben leginkább rozskenyeret ettek, Székelyföldön árpából, a Dunántúl déli részén és Erdélyben pedig kukoricából sütötték a kenyeret.

A kora középkorban a gazdagok kiváltsága volt a kenyérfogyasztás, amikor pedig a XIV. században a közép is nekiláthatott kenyéret sütni, nem igazán számított

alapélelmiszernek. Történészek szerint 10-15 dkg jutott egy főre. A kenyér a XVI. század végére annyira népszerű lett Magyarországon, hogy a parasztság számára ez számított a köretnek, sült, pörkölt, pörkölt is kenyéret ettek, sőt, az 1780 és 1880 közötti időszakban nem is nagyon ismerték a főétel és köret koncepcióját. Erdélyben ma is minden ételhez fogyasztanak kenyeret. Fehér kenyéret csak a gazdagok ettek, a nullás liszt előállításuk sokkal drágább volt, ezért státuszszimbólumnak számított. Az irodalom ismeri a szükségkenyér fogalmát is, mit inséges időkben készítettek fakéregből, gyékényből és hasonló alapanyagokból. Ez egészen sokáig tartotta magát: még 1817-ben is előfordult, hogy a Kárpát-medence különböző régióiban makkból gyűjtöttek kenyérrelvót. Háború alatt fekete kenyérré, vagy kukoricakenyérré futotta. A magyar költészet is emléket állít a szükségkenyérnek:

„Miért aggódol, lelkem, jó anyám,
Hogy kenyereitek barna, e miatt?
Hisz meglehet: ha nincs idehaza,
Tán fehérebb kenyérral él fiad.
De semmi az! Csak add élém, anyám,
Bármilyen barna is az a kenyér.
Itthon sokkal jobb ízű énnekem
A fekete, mint máshol a fehér.”
(Petőfi: Fekete kenyér, 1845)

Az elmúlt évszázadok tapasztalatai megmagyarázzák, hogy miért szeretjük a fehér kenyeret. Nem azért, mert ez a legegészségesebb, hanem mert beépült a kultúránkba. Nagyszüleink már ezzel fejezték ki: béke van, nem vagyunk szegények, értékesek vagyunk! A kultúránk tehát meghatározza az életmódunkat. Kultúrát változtatni az élet legnehezebb feladványa, de nem lehetetlen.

Véletlen vagy előre megírt sors?

Sokan azt mondják, semmi szükség életmódot változtatni. Mindenkinek előre meg van írva az élete hossza. Mások azt mondják, a véletlen dönti el. A gének szerepét nem lehet lebecsülni, de az élet ettől bonyolultabb. A személyes döntések, az életmód sokat hozzátesz a „génekben megírt” várható élethosszhoz. A kutatások igazolták, hogy életmóddal legalább 10 évet lehet az életem hosszítani, vagy ennyivel kitolni az egészségesen eltöltött évek számát.

Nem minden népnek volt azonos történelme, más-más kultúrát építettek ki. Az öt zóna közül négyet nagymértékben a földrajzi adottságok, a kultúra és az ebből

**A HOSSZÚ
ÉLET TITKA
ŐSZ-FARKAS
ERNO**

következő életfelfogások határoznak meg. Az adventisták esetében azonban sokkal nagyobb szerepe van a tudatosságnak, ami kevésbé alkalmazkodott a környezet kultúrájához, inkább ellenkultúrát épített.

A Loma Linda-i adventisták

A kaliforniai városban élő adventisták vizsgálatából a következő egészségtudatos lépéseket azonosították:

- heti egy napot pihenéssel töltenek, délelőtt közösségben, délután a természetben, családi körben vagy barátokkal
- megfelelő testsúlyra törekszenek
- többségük vegetáriánus, húst ritkán vagy mértékkel fogyasztanak
- napi rendszerességgel gyalognak
- sok időt töltenek hasonló gondolkodású hittestvéreikkel
- legalább ötször fogyasztanak olajos magvakat (mogyoró, dió) egy héten, ami miatt kevesebb a szívbeteg közöttük
- szeretik az önkéntes munkát
- könnyű vacsorát fogyasztanak
- naponta kétszer fogyasztanak gyümölcsöt; hüvelyeket hetente háromszor, három-négyszer paradicsomot, ami miatt kevesebb a végbél- és prosztatatarák
- naponta 7-8 pohár vizet isznak, ami csökkenti a szívinfarktus kockázatát
- nem dohányoznak és nem fogyasztanak alkoholt

Következtetések

Az öt zóna összehasonlítása során több közös elemet is találtak a kutatók: napi mozgás, stresszkezelés, a nővényi alapú táplálkozás nagyobb aránya, közösségi élet, szociális háló, napfény. Ezekre az elemekre kultúrától függetlenül is érdemes figyelni.

Másodsorban hangsúlyozni kell, hogy az öregedés nem kerülhető el, de megfelelő életmóddal akár tíz évet is lehet hosszabbítani, ahhoz képest, amit a génjeink kódnak, illetve elérhető, hogy az életmódbetegségek később jelenjenek meg.

Végül, a Bibliát ismerő olvasóknak egyértelmű, hogy az örök élet életmóddal nem érhető el. Megöregszünk és távozunk erről a földről, de nem mindegy mikor és hogyan. A Biblia is ismeri a betegségmentes öregkor fogalmát. Mózes 120 évesen a saját lábán ment fel a hegyre, a saját temetésére, és a következő mondattal összegezte tapasztalatát: „Élteden át tartson erőd!” (5Móz 33:25).

Egy a Zsoltárokból olvasható ima arra is figyelmeztet, hogy van valami, ami az élet hosszánál is fontosabb: az Isten iránti hűség. „Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk” (Zsolt 90:12). Nem arra tanít, hogy számolgassuk az életkilátásainkat, és dicsekedjünk néhány plusz évvel, hanem hogy éljünk minőségi életet. A bölcs szív a Teremtő megtalálását, a vele való kapcsolatot, az ő értékrendjének elfogadását jelenti, aminek pozitív mellékhatása a hosszabb és egészségesebb élet lehet. ■

Dr. Ósz-Farkas Ernő, lelkipásztor, a péceli Adventista Főiskola tanára

A GYŐZTES PÁLYAFUTÓ

Nem tudjátok-é, hogy akik versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de egy veszi el a jutalmat? Úgy fussatok, hogy elvegyétek! Mindaz pedig aki pályafutásban tusakodik, mindenben magatúrtető; azok ugyan, hogy romlandó koszorút nyerjenek, mi pedig romolhatatlant. Én azért úgy futok, mint nem bizonytalanra; úgy viaskodom, mint aki nem levegőt vagdos; hanem megsanyargatom testemet és szolgává teszem; hogy míg másoknak prédikálok, magam valami módon méltatlanná ne legyek” (1Kor 9:24-27).

Valahányszor a most idézett igéket olvasom, mindig megelevenedik lelki szemeim előtt a régi Görögország egykori fényes dicsőségében, a késő utókór számára is emlékezetes nagyságában. Mintha csak élém állnának nemes veretű alkotásaikkal a lánglelkű költők, kiknek művei annyi ezer év múltán is élnek a művelt nemzetek tudatában, a nagyszerű tudósok, akik szellemük súlyos alkotásaival helyet vívtak az emberiség legjobbjai között.

Ezekre az ősi, nemzeti szokásokra céloz Pál apostol is, amikor kedves gyülekezetét, a korinthusi keresztény közösséget arra buzdítja, hogy vigye előbbre az evangélium szent ügyét.

Mintha hallanám a lelkes nézőközönség földrengető tapsát, amivel a győztest fogadják, ki büszkén, felemelt fővel vonul el a tolongó sokaság előtt. Fején a győzelmi dísz – az egyszerű borostyán vagy cserfa koszorú – mulandó, hervadó jel csupán, de a tulajdonosa mégsem adná oda semmiért sem, mivel tudja: nevét ki fogják hirdetni az egész országban, és tisztelettel fognak meghajolni előtte az emberek.

Pál fájó lélekkel veszi tudomásul, hogy jelentős a körükben az erkölcsi romlottság, ezért emlékezetükbe idézi nemzetük egykori nagyságát és dicsőségét, buzdítva őket, hogy akként küzdjenek ők is Krisztus anyaszentegyházának diadaláért. „Nem tudjátok-é, hogy akik versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de egy veszi el a jutalmat? Úgy fussatok, hogy elvegyétek!” (1Kor 9:24).

Pál apostol szavaival szólók hozzátok, és biztatlak, hogy küzdjete ti is az erkölcsi jutalomért, legyetek győztes pályafutók, mert csak így nyeritek el Istentől a dicsőséges, hervadhatatlan koronát.

A mai világban vajon akad olyan ember, aki egy mulandó, veszendő, szimbolikus koszorúért kiállna a versenypályára? Aligha. A mai, anyagi gondolkodású világ nem elégszik meg ilyen jelképes jutalommal, de sajnos a mulandó javakért, múltba vésző sikerekért örömmel küzd. A történelem jól mutatja, hogy az emberek mindig is az elsőbbségért harcoltak, pl. az egyiptomi fáraók, Círus, Dáriusz, Hannibál, Nagy Sándor, Attila vagy Napóleon. Mindenikük lelkét egy vágy tépte, egy gondolat emésztette: hatalmuk alá gyűrni minden embert, korlátlanul uralkodni milliók felett. Vállalkozásukat ideig-óráig siker koronázta, nevük csodált volt, de hová lett egykori rettegett dicsőségük? Eltűnt, megsemmisült, mint ahogy tovaröppen a hajnali álom, vagy elpusztul az egynapos tisztavirág. Uralkodói pálcájuk, melytől egykor a fél világ remegett, romok alatt hever. Vajon okulnak az emberek a múlt megrázó tanulságaiból? Sajnos nem. Hányan küzdenek véres verejtékkel, futnak inuk szakadtáig még ma is a versenypályán, csak hogy ők legyenek az elsők, és elnyerjék a diadalkoszorút! Figyeld meg a fórumokon a vezetőket, hogyan próbálják tönkretenni ellenfeleiket hazug rágalommal, hamis vádakkal, csak azért, hogy rájuk tekintsenek szent áhítattal, mintha ők lennének a mai nemzedék apostolai.

Az örök kielégíthetetlen vágy ott él mindannyiunk lelkében, és kínokat okoz úgy a koronás főeknek, mint az egyszerű, földműves embereknek. Az egyik lelkében országok bírásában, vagy néptömegek feletti kormányzásban, a másikon pedig csak egy hold föld birtoklásában nyilvánul meg a vágy, de a végcél mindkettőnél ugyanaz: minél többet birtokolni.

Mindenki hervadó koszorú után futkos. A világ soha nem értette meg Pál apostolt: „Mindaz pedig aki pályafutásban tusakodik, mindenben magatúrtető; azok ugyan, hogy romlandó koszorút nyerjenek, mi pedig romolhatatlant”. Ez a koszorú nem csupán a kiváltságosok osztályrésze, bárki elnyerheti azt, ha igazán tusakodik érte. „Mert ez jó és kedves dolog a mi megtartó Istenünk előtt, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön és az igazság ismeretére eljusson” (1Tim 2:3-4).

Miért jut el mégis oly kevés ember az igazság ismeretére? A válasz egyszerű: a bűn miatt. Ez az ősi ellenség megvakította az emberek szemét és megkeményítette a szívét, hogy szemükkel ne lássanak, és szívükkel ne értsenek (Jn 12:40). Az emberek életéből hiányzik a hit, pedig a hit az a fényoszó, amely megvilágítja az isteni igazság területeit. Ugyanakkor az embernek magatúrtetőnek kell lennie, és áldott, nemes pályán kell futnia. Pál így fejezi ezt ki: „Én azért úgy futok, mint nem bizonytalanra; úgy viaskodom, mint aki nem levegőt vagdos; hanem megsanyargatom testemet és szolgáló teszem; hogy míg

másoknak prédikálok, magam valami módon méltatlan-ná ne legyek.” Hasonló módon kell cselekednie a ma emberének is, ha a pályafutásban győzni akar. Magatúrtetőnek kell lennie, megtagadva önmagát, óvakodva a test kívánságától. Egy cél lebegjen folyamatosan a szemei előtt: a lélek és Isten országának soha el nem lankadó szolgálata. Visszarettenni nem szabad, még ha küzdelmes is ez az út, hiszen Krisztusunk mondta: „Ha valaki jönni akar én utánam, tagadja meg magát, és vegye fel az ő keresztjét, és kövessen engem. Mert aki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt; aki pedig elveszti az ő életét én érettem, megtalálja azt” (Mt 16:24-25).

Így jutunk el annak az igazságnak a megismerésére, hogy pályafutásunknak nem örök bizonytalanságban, nem vak céltalanságban kell folynia, hanem az előre meghatározott isteni pályán. Ezt a pályát Megváltónk jelölte ki nekünk, midőn az elválás meghatározó búcsúperceiben szent célul tűzte tanítványai elé: „Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, hanemha én általam” (Jn 14:6).

Törekedjünk tehát arra, hogy egész életünk hasonló legyen a Megváltó életéhez. Minden reggel, amelyre Isten kegyelméből felvirradunk, azt a nemes és szent elhatározást érlelje bennünk, hogy ezután tökéletesebb és nemesebb életet akarunk élni. Azt a szeretetet ápoljuk lelkünkben, amely a Jézus életében is látható volt, s amely minden embert magához ölel. Ne legyünk soha hasonlóak a világ gyermekeihez, akik folyton arra törekszenek, hogy ledöntsék a Jézus által megmutatott út korlátait, mert ez csak gyötrelmet és kárhozatot szerezne nekünk. Hitvallásunk a tagadó világgal szemben ez legyen: „Nékem az élet Krisztus”. Az Ő nevével megszentelődve fussuk meg a számunkra kijelölt pályát! Járja át keblünket az a magasztos érzés, hogy nem hiába futunk, mint aki levegőt vagdos, mert miénk lesz a győzelmi koszorú! Mindig csak előre és mindig csak a Jézus nevében haladjunk pályánkon!

Határtalan büszkeség töltötte el a keblét annak a görög ifúnak, aki első lett az olimpiai versenyen. Szíve nagyot dobbant az örömtől, amikor fejére tették a győzelmi cserfakoszorút. Az összegyűlt sokaság szűnni nem akaró tapsal jutalmazta, szülővárosának lakói pedig diadalmesben kísérték otthonáig. A polgárok örömmel lekövették a város falait, mert azt tartották, hogy amely városnak ily hős gyermeke van, annak nincs szüksége védelmet nyújtó kőfalra.

Mennyivel nagyobb lesz az örömünk, amikor a hittal megfutott pálya végén odaállhatunk a legfőbb pályabíró, a mindenható Isten elé, és hallani fogjuk elismerő szavait: „Aki győz, annak adom az élet koronáját!” ■

**LANKADATLANUL
A CÉL FELE!
FÜSTÖS
ENDRE**

FEHÉR HAZUGSÁG (II)

„Cérnával fércelt”, fehér ködösítés

Bár a szómagyarázatok nem igazán térnek ki a „fehér hazugság” kifejezés etimológiájára, a nyilvánvaló tendencia a legismertebb semleges színnek az ártatlanság, a tisztaság vagy az erkölcsi fedhetetlenség gondolatával való társítása. Egyébiránt a zsargonszótár hangsúlyozza is az ebben érintett személy érzelmeinek megóvására irányuló törekvést, és pozitív irányba billenti a mérleg nyelvét. A szerző vagy szerzők nagy valószínűséggel megelégedtek volna a két egymással ellentétes fogalom – az igazság és a hazugság – egyformán távolságtartó árnyalatával is.

Hasonlóan érdekes azonban a fehér szín jellemzése, különösen, ha sötét alap áll mögötte. Innen származik a „fehér cérnával fércelt” kifejezés, ami egy nyilvánvalóan hamis vagy legalábbis kevésbé meggyőző kijelentésre utal.

Különböen is, ha áttekintjük a hazugsággal kapcsolatos kijelentéseket, közmondásokat, megállapíthatjuk, hogy a népi bölcsesség és az ismert gondolkodók is cáfolják a fehér hazugság elfogadhatóságának elméletét.

Ilyen alapon a „rövid lábú hazugság” vagy a „hazug embert hamarabb utoléri, mint a sánta kutyát” közmondás is azt hangsúlyozza, hogy az igazság hosszú távon nem akadályozható meg abban, hogy meggyőző és megcáfolhatatlan kommunikációs megoldást nyújtson. Még annak ellenére sem, hogy Winston Churchill a ködösítés ellensúlyozásának folyamatára utalva megállapította: „Mire kiderül az igazság, a hazugság már bejárta a fél világot”.

Ezzel szemben Alexandru Vlăhuța a folyamat visszafordíthatatlanságát sugallva mutat rá az e két antagonisztikus fogalom terjedése közti különbségekre: „az igazság vár; csak a hazugság siet”. Arthur Schopenhauer ennél analitikusabb megfogalmazásban tárja fel az említett folyamat különböző fázisait: „Bármely igazságnak három szakaszon kell átmennie. Először kinevetik; második lépésben hevesen cáfolják; a harmadik fázisban pedig elfogadják, mint önmagában nyilvánvaló igazat.”

„Az igazság gyümölcs, amelyet csak akkor szabad leszedni, ha már teljesen megérett” – mondta Voltaire, viszont nem tudjuk, hogy kijelentésének van-e machiavelikus felhangja, vagy inkább a következő salomoni bölcsességből fakad: „Mindennek rendelt ideje van, és ideje van az ég alatt minden akaratnak” (Préd 3:1).

Az igazsághoz vezető út nyilvánvalóan néha göröngyös is. „Egyesek hallani sem akarnak az igazságról, nehogy szertefoszlanl a lássák az álmaikat” – jelentette ki Friedrich Nietzsche. Van egy kortárs dal, amelynek egyik szövegrésze filmcímmé is vált, és elfogadható antagonizmust sugallva így hangzik: „Hazudj nekem szépen!”

Oscar Wilde a következő megoldást javasolja: „Az ember akkor nem igazán önmaga, amikor a saját nevében

beszél. De adj neki álarcot, és akkor az igazságot fogja szólni.” Isabel Allende pedig megállapítja: „Aki keresi az igazságot, vállalja a kockázatot, hogy meg is találja.” Vajon miért? Azért, mert „az egyetemes álnokság világában bátor cselekedetnek számít igazságot szólni” – pontosít George Orwell.

Az alábbi gondolat Buddhától származik: „Az ember két alapvető hibát követhet el az igazság keresése közben: vagy nem megy végig az úton, vagy rá sem lép az igazság keresésének útjára.”

Az említett nehézségek ellenére az igazság erényei még mindig páratlan értékkel bírnak. Ennek alapján, „ha igazat szólsz, többé nem kell emlékezned korábbi kijelentésidre” – jegyzi meg élcelődve Mark Twain. Pearl Baileynek pedig a következő a véleménye erről: „Addig sosem találsz önmagadra, míg nem szembesülsz az igazsággal.”

Akár tréfásan, akár komolyabb hangnemben is levonhatjuk tehát a következtetést: „Rosszul igazságot szólni jobb, mint jól hazudni” (Tudor Mușatescu); vagy: „Szívesebben zavarok másokat az igazsággal, mintsem a hízelgők kedvében járjak” (Seneca).

De milyen szépen is hangzik Vauvenargues gondolata, miszerint „az igazság a megvilágosult elmék napsugara”, és mennyire gyönyörű ígéretet fogalmaz meg az ateista (?) Friedrich Nietzsche: „Az igazság szeretete nem a földön, hanem a mennyben nyeri el jutalmát.”

Ráháb és az állítólagos bibliai alap

A fehér hazugság felmagasztalói által használt érvek sokasága nem áttal úgynevezett bibliai alappal igazolni az ilyes fajta magatartást. Az egyik leggyakrabban említett példa a könnyű erkölcsű Ráháb, aki a családjával együtt megmenekült a haláltól, és bekerült a Megváltó felmenői közé, mert elrejtette a Józsué által Jerikóba küldött kémeket, és a város elöljáróinak félrevezetésével sikerült megmentenie az életüket: „Az asszony pedig fogá a két férfiút, elrejté vala őket, és monda: Úgy van! Bejöttek hozzám a férfiak, de azt sem tudom, honnan valók voltak. És kimentek e férfiak kapuzáraskor a sötétben; nem tudom, hová mentek a férfiak; siessetek gyorsan utánuk, mert utolérhetitek őket” (Józ 2:4-5).

Az igazság az, hogy egyetlen dicsérő megjegyzést sem találunk a Bibliában Ráháb félrevezető eljárására vonatkozóan, és sehol sem találni utalást arra, hogy a „felsőbb érdek” megenged hasonló eljárást az erkölcsi értékekkel szemben.

Az esettel kapcsolatosan a Szentírás a lehető legtisztábban fogalmaz: „**Hít által** nem veszett el Ráháb, a parázna nő az engedetlenekkel együtt, befogadván a kémeket békességgel” (Zsid 11:31). Sőt, Jakab apostol konkrét tetteket felsorolva tesz említést az asszonyt övező megbe-

csülésről: „Hasonlatosképpen pedig a tisztátalan Ráháb is, avagy nem cselekedetekből igazított-é meg, amikor a követeket házába fogadta, és más úton bocsátotta ki?” (Jak 2:25).

Tehát, nem a fehér vagy bármilyen színű hazugság áll az említett személy megbecsülése mögött, de még a kétes erkölcsi hírneve sem.

„Ráháb kémek iránt tanúsított jóindulata és Istenbe vetett hitének megvallása azt eredményezte, hogy a kémek megígérték: Jerikó megtámadásakor neki és családjának nem esik bántódása.”¹ „A választott néphez tartoztak mindazok, akik – a kánaánita Ráhábhoz és a moabita Rúthoz hasonlóan – felhagyva a bálványimádással, az igaz Istent imádták.”² „Amit Jahvéről így megtudott, a szabadulását jelentette.”³

A hit különböző vetületeiről szóló bibliai tanulmány rámutatott, hogy Ráháb nem azért nyert szabadulást, mert nem volt őszinte, hanem az őszinteség hiánya ellenére szabadult meg. Hitt az igaz Istenben, és hite alapján eljárva védelmet nyújtott Józsué kémeinek. Ezenfelül elfogadta az izraelita férfiak feltételeit: vörös fonalat tűzött ki az ablakába, mely arra a vére emlékeztet, amellyel meghintették az izraeliták az ajtófélfát az Egyiptomból való szabadulásuk napján (2Móz 12:21-24). Ráhábnak távolról sem volt tökéletes az élete, mégis a hit olyan példáját nyújtotta, mely az isteni megbocsátás és kegyelem valóságát hirdeti mindazoknak, akik szeretnének hittel haladni előre, a következményeket pedig az Úrra bízzák.

Ráhábnak természetesen nem lett volna feltétlenül szüksége hazugsághoz folyamodnia, hogy megmentse az izraelita kémek életét. Ráadásul, ha elemezzük a szövegkörnyezetet, megállapíthatjuk, hogy a Jerikóba küldött kémek által begyűjtött információk egyáltalán nem voltak relevánsak a város meghódítása szempontjából: „Kiálta azért a nép, mihelyt kürtölének a kürtökkel. Lőn ugyanis, amint meghallá a nép a kürtnek szavát, kiálta a nép nagy kiáltással, és leszakada a kőfal magától” (Józs 6:20).

Az eddig elhangzottakból következik, hogy a mindentudó Isten a kémeket ennek a hívő asszonynak és családjának a megszabadítása végett használta fel.

Ez valóban jó hír, viszont nem az a célja, hogy igazolja az igazság elhallgatását. Inkább bátorításként hat: bármennyire mélyre is süllyedünk az erkölcstelenség mocsarában, Isten már előkészítette számunkra a szabadulás tervét. A Megváltó hozzád és hozzám is intézi szavait: „Ne félj, csak higgy!” (Mk 5:36).

Féligazság vagy az igazság elhallgatása

Bár Ábrahám pátriárka kiváló lelki életet élt, és a „hívők atyjává” lett, őt sem kerülték el az emberi gyengeségek. Anélkül, hogy mélyebbre ásnánk a tette mögött álló motivációkat keresve, megállapíthatjuk, hogy elbukott az őszinteség próbájában: visszaeső módjára testvéreként mutatta be a feleségét, Sárát, ami csak részben volt igaz, mert bár apáról testvérek voltak, anyáról viszont nem.

De még a spontaneitást sem hozhatta fel mentségül, hiszen ő maga ismerte be, hogy jó előre kitervelte tettét: „És lőn, hogy amikor kibujdostata engem az Isten az én atyámnak házából, ezt mondám néki: Ilyen kegyességet cselekedjél én velem, mindenütt valahová megyünk, ezt mondjad én felőlem: én bátyám ez” (1Móz 20:13).

Ezzel szemben megállapíthatjuk, hogy az előre kitervelt fehér hazugság híve volt, és a kényes kérdéseket elkerülendő csak félig mondta el az igazságot. „Nem tartotta hazugságnak... Valódi viszonyuk eltitkolásával azonban becsapta az egyiptomiakat. Isten a becsületesség szigorú szabályától való legkisebb eltérést sem hagyhatja jóvá.”⁴

Nagyjából ezer évvel később látszólag hasonló eset történt, amely során úgy tűnt, Sámuel épp mennyei javaslatra hallgatja el az igazságot: „És monda az Úr Sámuelnek: Ugyan meddig bánkódsz még Saul miatt, holott én megvettem őt, hogy ne uralkodjék Izráel felett? Töltsd meg a te szarudat olajjal, és eredj el; én elküldelek téged a Betlehemben lakó Isaihoz, mert fiai közül választottam magamnak királyt. Sámuel pedig monda: Hogyan menjek el? Ha meghallja Saul, megöl engemet. És monda az Úr: Vigy magaddal egy üszőt, és ezt mondjad: Azért jöttem, hogy az Úrnak áldozzam” (1Sám 16:1-2).

Ha alaposabban megvizsgáljuk a szöveget, azonnal előbukkannak a különbségek a két személy eljárása között. Először is, az „azért jöttem, hogy az Úrnak áldozzam” kijelentés teljes mértékben helytálló, miközben Ábrahám kijelentése – „a húgom ő” – kiegészítésre szorul: „mostoha húgom” vagy „apáról testvérek vagyunk”. Ezenkívül Sámuel Istennel tanácskozott arra vonatkozóan, hogyan kellene eljárnia a nyilvánvalóan veszélyes körülmények között, míg Ábrahám csak a feleségével beszélte meg a dolgot.

A legszembevethetőbb különbség viszont abban nyilvánul meg, hogy lényegében nem volt fontos az, hogy Dávid felkenetéséről azonnal tudomást szerezzen a nép. Ha megfigyeljük Saul korábban történt felkenetését, megállapíthatjuk, hogy az akkori eseményt is teljes diszkréció övezte. Ez annak volt köszönhető, hogy a felkenetés Isten tervének kinyilatkoztatása volt az érintett személy életére nézve. Meghívást kapott, de nem lett arra kényszerítve, hogy elfogadja az isteni hívást. Egy ilyen felkenetés még nem hatalmazta fel őt a trón nyilvános elfoglalására.⁵

Ami tehát Sámuelről illeti, küldetése természetének fényében kell tekintenünk arra, ahogy elhallgatott bizonyos dolgokat nem mellesleg olyan személyek előtt, akikre egyáltalán nem tartozott az említett szertartás. Viszont az, hogy Ábrahám információkat hallgatott el a Sárával való kapcsolatáról, drámai következményekkel járhatott volna nemcsak a feleségére, hanem azokra nézve is, akik elhitték az állítását, miszerint a testvéréről van szó.

**ISTEN ELVÁRÁSA:
A BECSÜLETESSEG
DAN
CONSTANTINESCU**

„De megveré az Úr a fáraót és az ő házát nagy csapásokkal Száraiért, Ábrám feleségéért” (1Móz 12:17). „De Isten Abimélekhez jöve éjjeli álomban, és monda néki: Ímé meghalsz az asszonyért, akit elvettél, holott férjnél van” (1Móz 20:3).

Különség van tehát az elhallgatás általi hazugság és az igazságnak olyan emberek előli elhallgatása között, akiknek nincs szükségük az igazságra. Vagy ahogy egy kortárs gondolkodó megfogalmazta: „Minden szavunknak igaznak kell lennie, de nem minden igazságot kell kimondanunk.”

Bibliai koordináták

A Szentírásban számos példát találunk a hazugság gyakorlására vonatkozóan. Az első hazug maga Sátán volt: „És monda a kígyó az asszonynak: Bizony nem haltok meg” (1Móz 3:4). „Ti az ördög atyától valók vagytok, és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni... nem állott meg az igazságban, mert nincsen ő benne igazság. Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja” (Jn 8:44).

Kain, az első gyilkos volt az első földi ember is, aki hazudott: „És monda az Úr Kainnak: Hol van Ábel, a te atyád fia? Ő pedig monda: Nem tudom, avagy őrizője vagyok-é én az én atyámfiának?” (1Móz 4:9).

A pátriárkák is szembesültek a hazugság mételével. Megemlítjük természetesen a féligazságot szóló Ábrahámot (1Móz 20:2), de Izsákot is a maga örökölt hazugságával: „És mikor annak a helynek lakosai az ő felesége felől kérdezősködének, azt mondja vala: én húgom ő. Mert fél vala azt mondani: én feleségem; gondolván: nehogy megöljenek engem e helynek lakosai Rebekáért, mivelhogy szép ábrázatú ő” (1Móz 26:7).

Rebeka és fia, Jákob is folyamodott hazugsághoz a családban: „Netalán megtapogát engem az én atyám, s olyan leszek előtte, mint valami csaló...” (1Móz 27:12). Vagy épp terjedelmesebb családi körben gyakorolták a hazugságot: „És reggelre kelve: Ímé ez Lea! Monda azért Lábánnak: Mít cselekedtél én velem? Avagy nem Rákhelért szolgáltalak-é én tégedet? Miért csaltál meg engem?” (1Móz 29:25).

A hazugság csapása két bálványimádót is utolért. Utalunk itt a fáraó teljesítetlen ígéreteire (2Móz 8:29), vagy a gibeoniták félelemből mondott hazugságaira: „Hívata ugyanis őket Józsué, és szóla nékik, mondván: Miért csaltatok meg minket, ezt mondván: Igen messziről valók vagyunk mi tőletek, holott ti közöttünk laktok?” (Józs 9:22).

Ez a bűn a választott nép nagyjait sem kerülte el: „Vétkezett Izráel, és általhágták szövetségemet is, amelyet rendeltem nékik, mert elvettek a teljesen nékem szentelt dolgokból is, és loptak is és hazudtak is, és edényeik közé is dugdostak” (Józs 7:11). „És monda Delila Sámsonnak: Ímé rászedtél, és hazugságot szóltál nékem, most mondd meg igazán, hogy mivel lehet téged megkötözni?” (Bír 16:10). „És amint Sámuel Saulhoz érkezék, monda néki

Saul: Áldott vagy te az Úrtól! Én végrehajtam az Úrnak parancsolatját” (1Sám 15:13).

A hazugság még a próféták soraiba is beférkőzött. Megemlíthetjük itt a jóindulatú hazugságot: „És felele az néki: Én is olyan próféta vagyok, mint te, és nékem angyal szólott az Úrnak beszédével, mondván: Hozd vissza őt veled a te házadba, hogy kenyeret egyék és vizet igyék. És ekképpen hazuda néki” (1Kir 13:18); „És monda Jeremiás próféta Hanániás prófétának: Halld csak, Hanániás! Nem az Úr küldött téged, és te hazugsággal biztatod e népet” (Jer 28:15); vagy éppen a „hazugság lelkének” elterjedését: „Az Úr pedig monda néki: Miképpen? És felele: Kimegyek és hazug lélek leszek minden ő prófétáinak szájában. Akkor monda az Úr: Csald meg és győzd meg; menj ki, és cselekedjél úgy!” (1Kir 22:21-22).

Az Újtestamentum említést tesz Péter emberi gyengeségből fakadó hazugságáról: „És ismét megtagadá esküvéssel, hogy: *Nem is ismerem ezt az embert*” (Mt 26:72); de Anániás és Safira előre kitervelt hazugságáról is: „Anániás, miért foglalta el a Sátán a te szívedet, hogy megcsald a Szentlelket, és a mezőnek árából félre tégy? ... Miért, hogy megegyeztetek, hogy az Úrnak lelkét megkísértsétek?” (Csel 5:3, 9).

Sőt, még a „hamis próféta” kifejezés is feltűnik az Újszövetségben: „És azért bocsátja reájuk Isten a tévelygés erejét, hogy higgyenek a hazugságnak” (2Thess 2:11).

A körülményeket tekintve az említett valótlanságok közül több sorolható a fehér hazugságok közé, de csak akkor, ha a Biblia valóban engedékenynek vagy toleránsnak bizonyulna ebben a tekintetben. Erről azonban szó sincs!

Még ha a hazugság világában is élünk, a Szentírás felszólít, hogy vonuljunk ki ebből a világból: „Nem illik a bolondnak az ékes beszéd; még kevésbé a tisztességesnek a hazug szó” (Péld 17:7). „Jaj azoknak, akik a vétket hazugság kötelein vonzzák, és a bűnt mint szekeret köteleken” (Ézs 5:18). „Azért levetvén a hazugságot, szóljatok igazságot, ki-ki az ő felebarátjával: mert egymásnak tagyjai vagyunk” (Ef 4:25).

Mindezekén túl a Biblia azt tanácsolja, hogy teljes mértékben mondjunk le a hazugságról: „Ígaznak tartom azért minden határozatot, és a hamisságnak minden ösvényét gyűlölöm” (Zsolt 119:128); „Most rövid időn kiöntöm búsulásomat reád, és teljessé teszem haragomat rajtad, és megítéllek útjaid szerint, és rád vetem minden utálatosságodat” (Ez 7:8), legyen szó akár fehér, akár más színű hazugságról! ■

Dr. Dan Constantinescu, teológus, a közgazdaságtudomány doktora

1. Ellen G. White: *Daughters of God*, 35. o.
2. Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 19. o.
3. Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 369. o.
4. Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, 130. o.
5. *Comentarii biblice*, <https://mybible.eu/ro/ISA.16.VDC>

MÓZES ÉLETE

Édesanyja karjaiból Egyiptom karjaiba – a kunyhóból a fáraó palotájába

„És felnevekedék a gyermek, és vivé őt a fáraó leányához, és fia gyanánt lón annak, és nevezé nevét Mózesnek, és mondá: Mert a vízből húztam ki őt” (2Móz 2:10).

Az évek gyorsan, túlságosan gyorsan teltek... És elérkezett a nem várt nap, amikor a kis Mózesnek el kellett szakadnia szeretteitől, igazi családjától.

Odakintről a fáraó által küldött fogat patáinak zaja hallatszott, majd felharsant a kocsis parancsoló hangja – „Félre az útból!” –, hogy áttörje magát a kíváncsiskodó tömegben. Az egész utca, sőt, a teljes zsidó negyed felbolydult. Mindenki azt kérdezgette, hogy kiért jött a királyi hintó.

Amrám és Jókébed családja számára az elválás fájdalmas percei következtek. Az édesapa biztosan könnyek közt mondott el egy utolsó imát. Mindenki sírt. Aztán egy utolsó ölelés után Mózesnek el kellett válnia nővérétől, Miriámtól; öccsétől, Árontól; majd édesapjától és kegyes életű, szeretett édesanyjától. Rövid időn belül már örökbefogadó anyjának, a fáraó leányának ölelésében, s végsősoron Egyiptom nagylelkű „ölelésében” részesülhetett. Az a nap különösen az édesanya, Jókébed számára volt igazi gyásznap. Hasonlított arra a napra, amikor kisfiát gyékénykosárba fektette, majd Mózes nővére, Miriámra bízta, hogy elrejtse a Nílus parti nádasban. Most viszont a kosár már üres, helyette itt van a királyi hintó, és a Nílus tajtékzó vizeit felváltják az idegen, világi kultúra veszélyes hatásai, „habzó vizei”, az egyiptomi pogányság szédítő, ragyogó, magasztos és monumentális forgataga.

Fia lelki életére nézve ez a vízáradat valójában sokkal mélyebb és veszélyesebb, mint voltak annak idején a Nílus habjai. Vajon túléli Mózes egyedül ezt a hatalmas változást, ezt az átmenetet a szegénységből a fényűzésbe, a szegényes étkezésből a palota bőségébe, a szerény életből a pompába, a névtelenségből a hírnévbe, de különösen az Ábrahám, Izsák és Jákob láthatatlan Istenébe vetett hitből a palota többisten-hitébe, egy olyan vallásba, amelynek fényűző templomai tele vannak tömve különböző bálványokkal? Jókébed nem tarthatott a fiával. Édesanyjai feladatának példásan eleget tett. Nem a fáraó leánya és nem Egyiptom, hanem Isten országa számára

nevelte gyermekét. A palota kapuin túl már csak imában kísérhette tovább a fiát, viszont töretlenül hitt abban, hogy aki kiemelte Mózeszt a folyó vizéből, meg fogja őrizni a palota pogány életvitelle közepette is. És nem csalódott.

Mózeszt, aki később Izrael emberi szabadítója lett, egy időre a Gondviselés a legbiztonságosabb helyre, a fáraó palotájába rejtette el. A legkiválóbb étkeztetésben részesült, a legjobb ruházatot viselte, s a palota őrsége a legbiztonságosabb védelmet nyújtotta számára.

Az első ajándék: a Mózes név

A rengeteg ajándék közül, amellyel elhalmozta őt a fáraó leánya, a gyermek elsőként egy egyiptomi nevet kapott: Mózes, amely név toldalékként több fáraó nevében is feltűnik (Tuthmoses, Ramszesz). A Biblia azonban ennek a névnek egy másik jelentését hangsúlyozza: „kiemelt” („Vízből húztam ki őt”). Örökbefogadó anyja feltehetően ezzel a névvel igyekezett eltörölni a héber eredet emléket, és új, egyiptomi identitást adni Mózesnek. És lehet, hogy így próbálta magához láncolni a fiút, és arra emlékeztetni őt, hogy neki köszönheti kimentését a folyóból.

**HELYES
ALTERNATÍVA
EMILIAN
NICULESCU**

A fáraó leánya által választott névnek azonban egyáltalán nem sikerült kitörölnie Mózes szívéből az igazi hovatartozás és azonosság érzését. Ellenkezőleg, remekül illő jelentéssel bírt Mózes múltjára és jövőjére egyaránt. Szüntelenül arra emlékeztette, hogy Isten csodálatosan megmentette őt. Erről az édesanyja is számtalanszor mesélt neki. Neve naponta tudatosította benne, hogy életét csak Istennek, igazi Megmentőjének köszönheti. Érdekes, hogy neve jelentése a későbbiekben, élete nagy pillanataiban is igazolást nyert: kiemelték a Nílus habjai közül, aztán a palota befolyása alól, majd az emberi természet befolyása alól is 40 éves, ismeretlenségben töltött pásztorkodása idején, utána pedig a néppel együtt szabadult Egyiptomból, végül pedig még a sírból is ki lett emelve, hiszen feltámadt. Más szóval, profetikus jelentőségű nevet kapott, és a maga során ez a többszörösen megszabadított személy hozzájárult a rabságban sínylődő nép felszabadításához.

Mózes nagy hallgatásai... megszólalnak

„Lőn pedig azokban a napokban, mikor Mózes felnevekedék, kiméne az ő atyjafiaihoz, és látá az ő nehéz munkájukat, s látá, hogy egy Egyiptombeli férfi út vala egy héber férfit az ő atyjafiai közül” (2Móz 2:11).

A 9. és a 10. vers között szünet van, ami nagyjából a Mózes ötödik és hetedik életéve közt eltelt periódust jelöli, majd egy hasonló, immár hosszabb hallgatási időszak tűnik fel a 10. és a 11. vers között, és ezúttal több mint 30 évről van szó. Feltevődik a kérdés: miért? Csel 7:23 verse szerint Mózes 40 éves volt a 11. versben leírt esemény idején. Meglepő, hogy egy ember életében épp ezeket az éveket tartják a legszebbnek. És Mózes hallgat. De Mózes nagy hallgatásai sokatmondóak. Ha a valódi otthonában, igazi családjában töltött gyermekori éveiben nem panaszkodott a szegénység miatt, most sem engedi meg magának, hogy kérkedjen a gazdagsággal és a hírnévvel. Miért is írna az öltözékéről, miközben a testvérei rongyos ruhákban járnak? Hogyan beszélhetne a palota pompás lakomáiról, a szakácsok minden ízlést kielégítő fogásairól, miközben a szüleinek nincs mit az asztalra tennie? Hogyan számolhatna be azokról a gyönyörökről, amelyekkel kényeztették szabad idejében, amikor tudja, hogy az övéinek még a pihenés sem adatik meg? Hogyan írhatna az Egyiptomban szerzett magas rangokról, tudva azt, hogy népe a legalacsonyabb szinten él, megalázó rabságban, téglakészítőként? Ezért inkább hallgat. Biztosan nagyon szerette volna Józsefhez hasonlóan a családját is beköltöztetni a palotába, de nem lehetett.

Erről az időről ekképpen számol be a Biblia: „És Mózes tanították az Egyiptombeliek minden bölcsességére; és hatalmas vala beszédben és cselekedetben” (Csel 7:22). A Prófétaság Lelke megjegyzi, hogy Mózes kijárta a katonai képzés összes iskoláját, egészen a ma tábornoki

ranggal megegyező szintig, és sikeres katonai műveleteket is rábíztak. Hatsepszutnak, a fáraó leányának az volt a szándéka, hogy előbb társuralkodóvá, végül pedig teljes jogú trónörökössé lépteti elő, ami Egyiptom virágkorának idejében a társadalmi és politikai élet csúcspontját jelentette volna számára. Csakhogy a látszólag jövedelmező és csábító ajánlat elfogadásával együtt járt volna a pogány vallás és vallási hierarchia elfogadása is, mivel a fáraókat félisteneknek tekintették. És itt vetődik fel a nagy kérdés: fogadja el, vagy utasítsa vissza az ajánlatot?

Vonzónak tűnt a lehetőség: micsoda hatalomra, hírnévre tehetett volna szert, s talán így a zsidó nép sanyarú sorsán is változtathatott volna. Viszont az ezért fizetett ár végzetes megalkuvás, a világegyetem Istene elleni áruulás lett volna a részéről. Vajon milyen döntésre jut? Ezek vissza nem térő alkalmak az életben. Amikor magas társadalmi pozíciót foglalsz el, de még mindig van hová fejlődni, és feljuthatsz a piramis csúcsára, mindenki fölé... Ilyen ajánlat általában nem hangzik el kétszer. Vajon mit fog feláldozni: a trónt, vagy a vallási meggyőződéseit? Mózes úgy döntött, hogy Egyiptom trónját áldozza fel. Íme, mit ír erről Pál apostol: „Hit által tiltakozott Mózes, midőn felnövekedett, hogy a fáraó leánya fiának mondják, inkább választván az Isten népével való együtt nyomorgást, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét; Egyiptom kincseinél nagyobb gazdagságnak tartván Krisztus gyalázatát, mert a megjutalmazásra tekintett” (Zsid 11:24-26).

Egy bibliamagyarázat szerint Diocletianus vagy V. Károly trónról való lemondása és a civil életbe való visszaterése sem éri fel azt a nagy áldozatot, amit Mózes hozott meg a hit erejével.

A trón magasságából szállt alá a téglavető, rabszolga nép közé, amelynek tagjait testvéreinek tartotta. A korábbi évek során még a személyes érdekek, a fejlett kultúra, vagy a fényűző létkör sem tudta legyőzni, sem kitörölni Mózes életéből a hovatartozás és lelki identitás érzését, hanem ellenkezőleg: mindezek csak tovább erősödtek benne. Egyre hevesebben égett a szívében a vágy – és tudatosult a küldetése –, hogy meg kell szabadítani nemzettársait. De hogyan?

Amikor emberi módszert választasz, mert azt hiszed, hogy ezzel Isten tervének teszel eleget

Az ezt követő események igazolják, hogy a szent cél még nem elég, mivel a megoldás módszereinek is egyezniük kell Isten vezetésének elveivel.

„Látá, hogy egy Egyiptombeli férfi út vala egy héber férfit az ő atyjafiai közül. Mikor ide-oda tekinté és látá, hogy senki sincs, agyonüté az Egyiptombelit, és elrejté azt a homokba. Másnap is kiméne, és ímé két héber férfi veszekedik vala. És monda annak, aki bűnös vala: Miért vered a te atyádfiát? Az pedig monda: Kicsoda tett téged

fő emberré és bíróvá mi rajtunk? Talán engem is meg akarsz ölni, mint megöled az egyiptomit? Mózes pedig megfélemlék és monda: Bizony kitudódott a dolog. A fáraó is meghallá azt a dolgot és Mózeset halálra keresteti vala: de elfuta Mózes a fáraó elől, és lakozék Midián földjén; leülé pedig egy kútnál” (2Móz 2:11-15).

Már az elején megfigyelhető, hogy Mózes nem hangoztatja a sikereit, ellenben beszámol a tévedéseiről és a vétkeiről, ami őszinteségéről és alázatáról tanúskodva értékes példát nyújt az utókor számára.

Az egyiptomi férfi egy ismeretlen zsidó rabszolgát, de Mózes számára „atyafit” bántalmazott, ami messze menően felháborította őt. Némiképp dicséretes is a reakciója. A tétlenség gyengeségre, gyávaságra utalhat. De mit lehet kezdeni egy igaz ügy miatt keletkezett felháborodással, amely egyre nagyobb, már-már kirobbanó feszültséget okoz? És ezen a ponton tévedett Mózes. Leírja, hogy előbb szétnézett, mert meg akart bizonyosodni, hogy senki sem látja. Hogy viselkedsz, amikor senki sem lát? Főleg ilyen pillanatokban mutatkozik meg igazi természetünk. Létezik a mások iránti tisztelet törvénye. A mások iránti tisztelet attól függ, hogy az illető személy mennyire tiszteli önmagát. Az egyén önmaga iránti tiszteletének alapja pedig az, hogy mit tesz, amikor senki sem látja. Aki elítélendő dolgokat is megenged magának, amikor senki sem látja, sosem fogja tisztelni embertársait, mert úgy gondolja, hogy a maguk során ők is csak képmutatók.

Az egyiptomi férfi megölésekor Mózes feltehetően azokat a technikákat alkalmazta, amelyeket az egyiptomi katonai akadémián tanult. Egyetlen ütéssel végzett az

egyiptomival, majd a tetemet elásta a homokba. Úgy tűnt, hogy sikerült az úgynevezett tökéletes gyilkosságot elkövetnie: szemtanúk nincsenek, és a nyomokat eltüntette, nyugodtan élheti tovább az életét.

Másnap Mózes újból héber nemzetársai közt tartózkodik, amikor észreveszi, hogy két zsidó férfi vitakozik egymással. És hát ő sem volt a népi nyelvezet szerint egy „templomajtó”. Azonnal beavatkozik, de most csak szóval próbálja oltani a feszültséget. Csakhogy ellenséges reakcióban van része. Rájön, hogy az elmúlt napi büntette kitudódott, és hamarosan a fáraó fülébe jut. Menekülnie kell Egyiptomból. Tudja, hogy politikai ellenlábasai fel fogják használni ellene az incidenst. Később Mózes maga foglalja össze az eset tanulságait: „Hogyha nem így cselekesztek, imé vétkeztek az Úr ellen; és

gondoljátok meg, hogy a ti bűnötöknek büntetése utolér benneteket!” (4Móz 32:23).

Senki sem tud olyan gyorsan menekülni vagy olyan jól elrejtőzni, hogy a vétkei ne ériék utol. Még ha ebben az életben sikerül is megmenekülnie tettének következményeitől, az isteni ítélet napján úgyis utol fogják érni a vétkei. A megoldás tehát nem a bűn elől való elrejtőzésben vagy menekülésben, hanem a megtérésben rejlik. Mózes ezt a leckét tökéletesen megtanulta.

A bibliai leírás szerint az egyiptomi férfi megölésekor Mózes körülnézett, viszont nem tekintett az égre, nem tanácskozott az Úrral. Fontos leckét kellett még megtanulnia. Ennek érdekében Isten egy másik iskolába küldte őt: pásztornak a juhok mellé. Ez a kiképzés 40 évig tartott, épp annyit, amennyi idős volt, amikor elmenekült Egyiptomból.

Egy bibliakutató a következő magyarázattal szolgál Mózes életére vonatkozóan, és a 120 életévét három 40 éves időszakra osztja fel. Mózes az első 40 év során az egyiptomi iskolákban azt tanulta, hogy ő valaki. Aztán a pásztorkodás 40 éve alatt megtanulta, hogy ő valójában senki. Ezt követte a 40 éves vándorlási időszak Izrael népevel Egyiptomból Kánaán felé, amely idő alatt megtapasztalhatta, hogy mit tehet Isten egy olyan emberrel, aki senkivé lett, de engedi, hogy az Úr formálja őt.

Tehát nemcsak hogy a zsidó nép szabadulását célzó, Mózes által választott módszer volt helytelen, hanem még a szabadulás ideje sem érkezett el. Újabb 40 évnél kellett még eltelnie. ■

IN MEMORIAM BLÉNESSY BÉLA (1934–2024)

Népes sereg gyülekezett 2024. március 3-án a nagysármási adventista gyülekezet udvarán, hogy tisztelettel adózzon id. Blénessy Béla nyugdíjas lelkipásztor koporsója mellett, és kifejezze együttérző szeretetét a gyászoló család iránt.

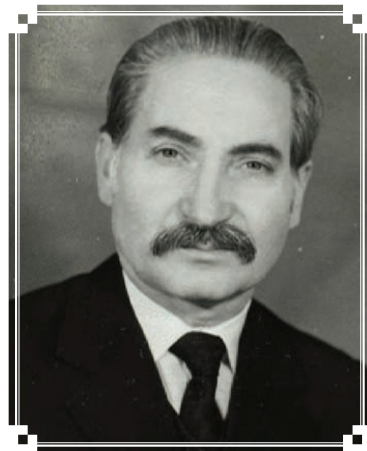
Együtt emlékeztünk Blénessy Béla lelkipásztorra, a békesség, az alázat és a segítőkészség emberére, akihez bízást lehetett fordulni, ha támaszra volt szükség. Békés természetű, halk hangú, óvatos, érvelést meghallgató, szolgálalküretű tanítvány volt. Életét a szelíd erő, nagylelkűség, az önfeláldozó tenni akarás jellemezte. Életcélja az emberek sorsának jobbítása volt.

Mindnyájunk Béla bácsija 1934. szeptember 16-án született Gyergyószentmiklóson hat gyermekes család ötödik sarjaként. Szülei katolikusok voltak. Édesanyja a Mária Társulat tagja volt, amelynek a mottója így hangzott: „A szombat a Mária napja, boldog ember, aki azt megtartja.” Édesanyját ez elgondolkoztatta, érdeklődni kezdett a szombat iránt, és később adventista lett. Édesapja bizottsági tag volt a Katolikus Egyházban, s a felelősége áttérését nem tűrte, hanem elüldözte gyermekeivel együtt. Béla bácsi ekkor csupán nyolcéves volt. Iskoláit Gyergyószentmiklóson végezte. Nehéz, munkás serdülőkor után, édesanyja hatására adventista gyülekezetbe járó, egyre hithűbb keresztény lett. 1951. július 1-én megkeresztelkedett a gyergyói Békény patakban. Az alámerítést Soó Károly lelkipásztor végezte. Ezt követően meghívást kapott az adventista teológiai szemináriumba, amelyet a kommunista megszorítások miatt csak több megszakítással tudott elvégezni.

1961. május 28-án házasságot kötött a lemhenyi Tóth Évával. Házasságukból két gyermek született: Béla és Csilla.

A Kolozsvári Egyházterület szolgálatra hívta 1962-ben. Több gyülekezetben szolgált, ezek közül megemlítünk néhányat: Gyergyószentmiklós, Vajdakamarás, Mezőkeszű, Szilágysomlyó, Szamosújvár, Szék, Bálványosvárja, Szentmargita, Magyardécse, Nagysármás, Mezőszilvás, Úzdi-szentpéter, Mezőmehes.

Mezőségi apostolként nagy kalucsnijában rótta a sáros utakat, hogy falvakban, tanyavilágban meghallgassa a testvérek gondjait, megoldást keresve problémáikra. Máskor őszinte jóakarattal nyitotta meg ajtaját a segítségére, vagy a meleg szóra vágyakozók előtt. Empátiával fűszerezett szavai olyanok voltak, mint a gyengéd érintés, mely átölelte a lelket és megnyugtató biztonságot árasztott, s közben Jézus szeretete gyógyította a sebeket. Gyakorlati ember volt, aktívan részt vett sok gyülekezet felújításán, építésén.

Ha segítőkész, aktív cselekvésre keresek példát, eszembe jut, hogy 8-10 éves voltam, amikor a székelyföldi Lemhényben egy nyári szombat délután ő prédikált a gyülekezetben. Kint komor, viharos idő volt, csak úgy cikáztak a villámok, s közülük az egyik a szomszéd telek istállójába csapott be. Fellobbantak a lángok. Erre a közösség gyakorlati, cselekvő istentiszteletre váltott a szomszéd udvaron. Béla bácsi öltönyben, fehér ingben az égő istálló mellett levő árokban gyors mozdulatokkal merítte a vizet, térdig vízben tűzoltó láncot szervezett. Majd segítette menteni a bent rekedt lovakat, s később a tető ormán bontotta a cserepet. Felejthetetlen, élő, gyakorlati prédikáció volt a szeretetről.

1994-ben történt nyugdíjazása után is szeretettel szolgált, amíg az egészsége engedte. Hogy mit tartott a legszebbnek a lelkészi szolgálatban? „Azt, hogy mint egy nagy család, várakoztunk és várakozunk az isteni nagytetvére...”

Sajnos, a betegség és az életkor nyomokat hagyott a testében, de a hite, segítőkész szándéka, Krisztust váró reményelege töretlen maradt. Életének 90. évében, 2024. február 26-án Krisztusért, családjáért, embertársaiért dobogó alázatos szíve megszűnt dobogni.

A gyász-istentiszteleten a gyászoló feleségen, a családon és a rokonokon kívül a Dél- és Észak-erdélyi Egyházterületek képviselői, volt munkatársak, közlelő és távolról összesereglett hittestvérek, népes gyülekezet fejezte ki tiszteletét az ideiglenesen távozó lelkész koporsója mellett. Ének-, zene és költemény szolgálatok tették ünnepélyessé az alkalmat. A vigasztalás és reménység üzenetét Ilyés János Béla lelkipásztor szövegezte Jeremiás 23:4-6 versei alapján. A sírnál Tamási Károly lelkipásztor a feltámadás reménységével vigasztalta a gyászolókat.

Az Ige adta reménységgel búcsúzzunk: „Mert ha hiszszük, hogy Jézus meghalt és feltámadott, azonképpen az Isten is előhívja azokat, akik elaludtak, a Jézus által Ő vele együtt” (1Thess 4:14). ■

A temetési istentisztelet megnézhető a www.youtube.com/@Menedekhely csatornán, vagy itt:

Lejegyezte, Kís Dániel, családtag

A HATALOM DÉMONAI

Röviddel azután, hogy Jézus elkezdte messiási munkásságát, kiválasztotta az Izrael törzseinek számát képviselő tizenkét tanítványt, a későbbi apostolokat. A tanítványokhoz általában az imádat vonatkozásában viszonyulunk, mintha a tizenkettő kiválasztása csupán egy elszigetelt, a zsidó nép életétől elkülönülő, politikai szempontból jelentéktelen esemény lett volna. Ha tényleg így állnának a dolgok, akkor mivel magyarázhatók a zsidó előjárók felháborodásai és zaklatásai? Mivel zavarhatta volna meg a nép életét a keresztények egy kis csoportja, akik csak a dolgukat végezték és jót cselekedtek? Miért üldözték és ítélték végül halálra Jézust? Őket nem a gyógyítások zavarták, hiszen még nekik is szükségük volt az egészségügyi segítségre. Akkor mi zavarta őket?

Jézus megállapította, hogy népének nincsenek vezetői, és ez a hiányosság váltotta ki az együttérzését. „Mikor pedig látta vala a sokaságot, könyörületességre indula rajtuk, mert el voltak gyötörve és szétszórva, mint a pásztor nélkül való juhok” (Mt 9:36).

Ezt nem vették jónéven az akkori vezetők. Valóban sértheti a hatalmat, ha azt mondják róla, hogy az országot nem úgy igazgatják, ahogy kellene, miközben a politikai-adminisztratív apparátus fenntartására hatalmas összegeket költenek. Demokráciában ezt szólásszabadságnak nevezik, a totalitárius rendszerekben azonban büntetendő cselekedet. De még a demokráciában is zavart keltő, ha egy alternatíva tűnik fel a kormányzattal szemben.

Papokból és farizeusokból nem volt hiány, sőt úgy tűnt, hogy mindenütt, minden szertartáson jelen vannak, még a piacokon és az utcákon is. A Szanhedrint erős valósi és nemzeti tudattal rendelkező pártok képviselői alkották. Jézus kijelentése igazából maró gúnyként érte a vezetőket. Ahogy a betegség is lehet szomatikus vagy pszichikai hátterű, úgy a társadalom vagy a közösség is szembesülhet olyan problémákkal, amelyek vagy anyagi, gazdasági, vagy pedig lelki, kulturális és filozófiai területet érintenek.

Ahol nincs fej, jaj a lábnak!

A mindennapi szóhasználatban, ha valakiről azt mondják, hogy baj van a „fejével”, akkor az illetőt vagy a legszánalomra méltóbb, vagy a legmegvetettebb, legelszigeteltbb személynek tekintik. Senki sem élhet fej nélkül. Az utóbbi időben egyre több szó esik az „idegtudományokról”. Ez a tudományág hatalmas lépéseket tett az utóbbi években. Az aggyal kapcsolatos ismeretek több mint kilencven százalékát az utóbbi tíz évben fedezték fel.

A képalakítói technika fejlődése számos, korábban nem ismert agyi funkcióra derített fényt.

A gondolkodási folyamatok fölött áll az a filozófia, mely tartalmazza az életünknek értelmet adó emberi gondolkodás alapvető elemeit. Terjedelmes irodalom foglalkozik ezzel a területtel. Minden egyes rétegnek és szintnek fontos szerepe van, és a legmagasabb szférákban, ahol a filozófia is székel, található a hit univerzuma. „Hit által értjük meg, hogy a világ Isten beszéde által teremtett, hogy ami látható, a láthatatlanból állt elő” (Zsid 11:3). Legyünk bármennyire intelligensek, ha téves felfogásaink vannak az életről, minden összedől. Az egyház vagy a társadalom számára a vezetők ugyanazt képviselik, mint a test számára az agykéreg. Itt található az ember és Isten, valamint az ember és embertársa közti kapcsolat székhelye. A „fejünket” a lehető legjobb körülmények között kell megőriznünk, mivel ettől függ a teljes életünk.

A „hatalom megveszteget”, hirdeti az egyik mondás, az abszolút hatalom pedig abszolút módon teszi mindent. A hatalommal és az alkohollal az a baj, hogy minél többet fogyasztasz belőle, annál többet kívánsz. A teszta térfogatát növesztő élesztőhöz hasonlóan a hatalom is átjárja az ember elméjét, és megváltoztatja az illető személy magatartásának pszichikai szerkezetét. De vajon igaz az, amit mondani szoktak, hogy a hatalom a megvesztegetés és a gonoszság terjedésének forrása? Ha igaz, a mindenható Isten maga a korrupció. A hatalom fokozza, felerősíti az erkölcsi állapotot. Ha gonosz vagyok, a hatalom még gonoszabbá tesz, ha viszont jó vagyok, a hatalom által még jobbá válok. A jellem tehát vagy javítható, vagy megrontható. És mindez nemcsak egyházunk keretein belül van így.

Gyakran hallunk politikai korrupcióról, és azt gondoljuk, hogy bennünket egyfajta misztikusan működő, korrupcióellenes pajzs véd. Ám elég egyszer végigolvasni a Bibliát, hogy rátaláljunk az erkölcsileg destabilizáló elemre: a zsidó nép soraiban, a hívők családjában és az apostolok között dúló hatalmi harcra.

A megválasztott személy komplexuma

A zsidók Mózes vezetése alatt rabszolgákból szabadokká lettek. Józsué egyfajta átmeneti vezető volt a földrajzi szempontból stabil önszerveződés idején. Megjegyzendő, hogy Isten Mózeset és Józsuét közvetlenül kérte fel a szolgálatra. Ezt követően olyan bonyolult helyzetek,

**TISZTESSÉG
A SZOLGÁLATBAN
MUGUREL
ASAFTEI**

válságok tűntek fel, amelyek során a nép Istenhez kiáltott segítségért, az Úr pedig egy bírának nevezett vezető által válaszolt és hozott szabadulást. Ez az időszak Sámuellel érte el a virágkorát, majd a modern kor történéseihez hasonló események következtek. A nép a kormányzati rendszer megváltoztatását követelte, és a környező népekhez hasonlóan királyt akart magának. Politikai kezdeményezőként a nép nemcsak új vezetőt, hanem a kormányzati rendszer megváltoztatását kérte. Az Úr engedett a kérésnek, viszont jogot formált arra, hogy közvetlenül Ő válasszon királyt. Sem választás, sem választási kampány nem volt.

Az a tudat, hogy téged Isten választott, áldott tapasztalatot eredményez. A nép jövője látszólag még mindig biztos kezekben volt. Fizikai szempontból Saul a legmegfelelőbb személy. Erkölcsileg fedhetetlen a priusza. Akkor is ő nyert volna, ha választásokat tartanak. A felelősségteljes magatartáshoz különleges erőre és karizmatikus képességekre van szükség, de neki ezek is megadottak. Maga az Úr Lelke szállta meg, és biztosította arról, hogy ha együttműködik Istennel, akkor politikai sikernek örülhet. „És mikor hallotta e beszédeket, az Úrnak lelke Saulra szálla, és az ő haragja nagyon felgerjede” (1Sám 11:6).

Isten teljes lelki és testi képességeket kínált fel Saulnak, hogy megfeleljen a nép igényeinek. Az ígéretes kezdet után azonban Saul olyan döntéseket hozott, amelyek irányváltásról árulkodtak. Noha jó szándék és a nép jóléte vezérelte, mégis olyan szabályokat hágott át, amelyeket tiszteletben kellett volna tartania. A szerepek felcserélésére nem lehet kifogás sem a stressz, sem a jószándék. A királynak nincs joga a pap helyébe lépni. A vezetőnek ismernie kell a korlátait és azt a keretet, ahol gyakorolhatja tekintélyét. Továbbá pedig, ami megalapozza kormányzata tekintélyének alapját, az maga az erkölcsi törvény. Erre az alapra épülnek fel az intézményeket is működtető törvények és szabályok.

Bipoláris szindróma

„Akkor monda Sámuel Saulnak: Esztelenül cselekedtél; nem tartottad meg az Úrnak, a te Istenednek parancsolatát, melyet parancsolt néked” (1Sám 13:13).

A politikai helyzet nem javult, sőt romlott, és a király és az Isten közt húzóódó távolság is egyre nőtt. „És az Úrnak lelke eltávozik Saultól, és gonosz lélek kezdé gyötörni őt, mely az Úrtól küldetett” (1Sám 16:14). Létezik egy az iszákosságot igazolni hivatott japán álokoskodás, mely szerint minden embernek joga van egy pohár alkoholhoz, de mivel az első pohár után az ember megváltozik („egy másik emberré válik”), így joga van egy újabb pohár alkoholt elfogyasztani, és így tovább.

Pszichológiai szempontból a hirtelen hangulatváltás betegségnek számít. Saul a lelki bipolaritás területére lépett. Az Úr Lelke és a gonosz lélek között csak egy lépés a távolság. A vezető számára a hatalom fontos, különben nem marad fenn. Amikor a hatalom maga a cél, már nem fontos a háttérben meghúzódó erkölcsi alap. Amikor viszont a hatalom csak eszköz, akkor a vezető figyelmes, és szelek-

tíven bánik a rendelkezésére álló segítség és erő forrásaival. Saul helytelen döntéseinek és tetteinek következményeként az Úr egy másik királyt kezdett el felkészíteni az uralkodói szék elfoglalására. Bárki is gondolná, hogy helyettesíthetetlen, be kell látnia, hogy Istennek bármilyen szolgálatra vannak nála sokkal jobban felkészült emberei.

Megbízható tanácsadó

Erre az átalakulásra különösen oda kellene figyelniünk, mert ha megértjük, akkor az segíteni fog elkerülni a még nagyobb tévedéseket. Ettől eltekintve azonban – bármit is jelentsen ez – a gonosz lélek is az Úrtól van. Minden az Ő irányítása alatt áll. Az Úr nem hagyta el teljesen Sault. Szintén az Úrtól jött a megoldás is. Dávid megtanult úgy énekelni, hogy képes volt lecsendesíteni a királyt, és kiűzni belőle a gonosz lelket. Meghívást kapott tehát a királyi udvarba, hogy felhasználja kapott ajándékát, és egy időre sikerült is stabilizálnia az uralkodó kedélyállapotát. Dávid e képessége nem művészi virtuozitásának volt köszönhető. Az egyik korábbi szövegből megtudjuk, hogy „attól a naptól fogva az Úr Lelke Dávidra szálla, és azután is” (1Sám 16:13).

Mindenkinek szüksége van az Úr Lelkére, főként azoknak a vezetőknek, akik nagy feladatra hívtak el. Az Úr erővel ruházza fel azokat, akiket elhívott, amennyiben az Ő vezetése alatt maradnak. Az Úr Lelke nem távozott messzire Saultól, sőt, a közelében maradt, hogy segíthessen neki.

Csakhogy a segítség elfogadása helyett Saul épp a segítségére érkezett személyt üzte el. Az érzéki ember nem tűri meg maga mellett a lelki ember jelenlétét. Saulnak még lett volna lehetősége helyrehozni a tévedéseit, és akkor visszatért volna hozzá az Úr Lelke.

Milyen képességekkel rendelkező tanácsadók vannak egy-egy vezető körül? Azoknak a tanácsosoknak az eltávolítása, akik nem hajlandók azt mondani, amit hallani akarsz, vagy nem éljenzik minden döntésedet, katasztrofális következményekhez vezethet. A gonosz lélek még gonoszabbá válik, és a helyzet egyre súlyosbodik. A végidők egyik jellegzetessége, hogy az emberek „az egészséges tudományt el nem szenvedik, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat” (2Tim 4:3).

Az ördögösség vörös fonala

A gonosz lélek megváltoztatja a lelki látásmódot, megrontja az akaratot, és zavaros, tévelygő élethez vezet. Az illető személy másokat kezd okolni a kudarcokért, vagy különféle aberrációkat hoz fel mentséggént. A kommunikáció egyre homályosabbá válik, az üzenetek manipulatívak lesznek, mígnem megszakad a kapcsolat a vezető és az általa képviselt közösség között.

A megromlott tudat többé nem ismeri fel a súlyos bűnnek számító hazugságot, manipulációt és kapzsiságot. A sötétség hatalmának veszélyeit és csapdait azonosítandó szükségünk van a világosságra és a szent törvények ismeretére.

„El ne távozzék e törvénynek könyve a te szádtól, hanem gondolkodjál arról éjjel és nappal, hogy vigyázz és mindent úgy cselekedjél, amint írva van abban, mert akkor leszel jó szerencsés a te utaidon és akkor boldogulsz” (Józs 1:8). A gonosz lélek folytatta ténykedését és tökéletesítette munkáját, végül pedig elvezette a királyt a spiritizmus gyakorlásához, pedig épp Saul volt az, aki reformokat kezdeményezett az országban, és kiűzött mindenkit, akinek csak valamilyen köze volt az okkult gyakorlatokhoz. A filiszteusokkal való összecsapás előtt Saul rémülten keres információkat és erőt annál a léleknél, amelytől sosem szabadult meg igazából, és ez végzetes tévedésnek bizonyult számára.

Ahelyett, hogy Dávidhoz fordult volna, aki már bizonyította bátorságát és rátermettségét, és a közelében is volt, inkább a halott Sámuel választotta. Úgy vakította meg őt az irigység, ahogy egy szurikáta képes addig hergelni egy kobrát, míg a kígyó szemében elpattannak a hajszálerek, és megvakul. Az irigység teljesen tönkretette Saul elméjét, és a másnaptól való rettegés miatt a legsötétebb lelkiállapotba került.

Számos világhírű vezető nevét is megemlíthetnénk, akik vagy csak érdeklődést tanúsítottak a spiritizmus iránt, vagy spiritiszták és csillagjósok által hagyták magukat az ördögi lelkektől vezetett, az viszont már teljesen elfogadhatatlannak tűnik, hogy hasonló dolgok történjenek Isten egyházának vezetői között.

Richard Nixon például Jeanne Dixon asztrológus jóslatait követte, Hillary Clinton és Jane Houston közösen idézték meg a néhai Eleanor Rooseveltt és Mahatma Gandhi szellemét a Fehér Házban, Borisz Jelcin egy Djuna nevű varázslónővel egyeztetette a terveit, a volt lengyel elnök, Lech Walesa pedig Marian Tyslewicz gyógyítóhoz fordult lelki támogatásért (Jonatan Dunkel, *The Apocalypse*, 219–220. o.).

Hogy sülyedhet ilyen mélyre egy ígéretes, zsidó lelki vezető? Pontosan ezért tanácsolja Pál és Péter, hogy imádkozzunk mind az egyházi, mind a világi vezetőkért. Pál még attól is tartott, nehogy szolgálata vége felé elhagyja őt a Lélek. Ha Saul betöltekezett az Úr Lelkével, mi is betöltekezhetünk vele, de ha Saul elhagyta a Lélek, akkor bennünket is elhagyhat. Saul nem csupán egy elszigetelt eset, hiszen a királyok, papok és hamis próféták listája igencsak terjedelmes. Jézus egyszer Pétert is sátánnak nevezte, János és Jakab pedig egy ismeretlen (gonosz) lélektől vezérelve félreértelmezte a Szentírást, míg Júdás hagyta, hogy uralma alá hajtsa őt a gonosz lélek. És itt a Jézushoz legközelebb álló tanítványokról beszélünk. Sátán rostálás végett kikérte őket. Ők sem mentesültek ez alól, és mi sem fogunk.

Téves magyarázat

Esopus egyik állatmeséje egy samárról szól, amely sával teli zsákot cipelt a hátán. A samár beleesett a patakba, mire a só elolvadt, a zsák könnyűvé vált, így a samár vígan haladt tovább. Egy másik alkalommal a samár újabb zsákot cipelve érkezett meg a folyóhoz. Szándékosan beleug-

rott a vízbe, csakhogy a zsák ezúttal szivacsokkal volt tele-tömve, így még nehezebbé vált, a samár pedig megfulladt.

János és Jakab azt kérte, hogy az Úr pusztítsa el a samaritánusokat, mert nem értékelték a szolgálatukat. Az állatmeséhez hasonlóan, a tanítványok azt hitték, hogy az illési esemény megismétlődhet, ám sokkoló választ kaptak: „Mikor pedig ezt látták az ő tanítványai, Jakab és János, mondanak: Uram, akarod-e, hogy mondjuk, hogy tűz szálljon alá az égből, és eméssze meg ezeket, mint Illyés is cselekedett? De Jézus megfordulván, megdorgálá őket, mondván: Nem tudjátok, minémű lélek van ti bennetek” (Lk 9:54-55). A Biblia Istentől ihletett, de Sátán félre tudja azt magyarázni.

Figyelmeztető jel ez mind a vezetők, mind a tagok számára. A vezetőbe vetett vak bizalom épp olyan nagy hiba, mint az ördögi lelkület. A kölcsönös bizalom fontos, de nem lehet vak. Az ördögök is hisznek, mégis ördögök maradnak. A háttérben ténykedő démoni hatalmak akár erővel, akár megfélemlítéssel, akár manipulációval vagy gazdasági ellenőrzéssel, mindig is a hatalomért harcoltak.

Egy korrupt és romlott társadalomban az egyház legyen a korrektség, a hatékonyság, az átláthatóság, a becsületesség, a hozzáértés és a kommunikáció, az igazi világosság példája, mely visszatükrözi az általa képviselt Isten szent és irgalmas jellemét. Viszont, ha ebben az egyre bonyolultabb és fejlettebb világban működési, vezetési és kompetenciákkal kapcsolatos problémák miatt még a világi mércéktől is elmarad, akkor nincs más hátra, mint, hogy küzdelmek árán elűzzük a bennünket környékező gonosz lelket. Az egyház mint olyan arra hivatott, hogy hirdesse az evangéliumot az egész világon, ezt azonban csak az Úr Lelkével teheti meg.

Ugyanaz a János rádöbben a tévedésre, és hagyja, hogy átfőrmálja őt az Úr Lelke, végül pedig olyan kinyilatkoztatásokat kap, amelyek révén lerántja a leplet a gonoszág minden hatalmáról. Jelenések 16. fejezetében ördögi lelkekről beszél, akik egyenesen a föld királyaihoz mennek, és „jelket tesznek”, mivel tudják, hogy nincs veszteni való idejük.

Rövid felmérés

Nagy érdeklődés övezi az egyházi adminisztráció tisztsegeit. Ez az érdeklődés némely esetben akár jelentős anyagi vagy lelki károkat okozó összecsapásokhoz is vezethet. Diakónusi szolgálatra vagy egyszerű munkára viszont senki sem jelentkezik. Csak hirdessétek ki, hogy ki kell takarítani vagy fel kell ásni a gyülekezet kertjét, és nagy valószínűséggel magatokra maradtok, de ha választásokat vagy fegyelmező testvéri gyűlést hirdettek, amely során valakit ki kell zárni, biztosan mindenki jelen lesz. Hirdessetek imaórát vagy missziómunkát, talán eljönnek néhányan, de ha kijelentitek, hogy minden megjelenő személy kap ezer eurót, senki sem fog hiányozni, még a betegek is odavon-szolják magukat. A gyülekezetben a lelkek mozgósítanak bennünket, de nem mindegy, hogy mely lelkek. ■

A BIBLIA ISTENÉNEK PARADOX JELLEME

Önmaga megszaggatása és a bűnös megszaggatása között

Bárki, aki egyszer is elolvasta a Jelenések könyvét, emlékszik arra, hogy az ott bemutatott jelenetek középpontjában, Isten trónusának közepette megjelenik az egész világ-egyetem dicsőítésére méltó Bárány. 35-ször van megemlítve, és nincs szükségünk szövegelemzők magyarázatára, hogy megértsük, kiről van szó. Jézus a megöletett Bárány, aki a világ bűneit hordozza (Jn 1:29, 36; Jel 5:6).

Az evangéliumok és a Jelenések vérző Báránya azonban, akiről a szeretet apostola kétezer évvel ezelőtt írt, nem olyan, mint a föld többi báránya: „Hét szarva és hét szeme vala, ami az Istennek hét Lelke, amely elküldetett az egész földre” (Jel 5:6). Mi több, János már a kezdetektől fogva kijelenti, hogy Ő Júda Oroszlánja, aki képes oly mértékben haragra gerjedni, hogy az egész világ fejvesztve menekül előle, és bármilyen halálnemet kedvezőbbnek tart, mint hogy találkozzon vele (6:16). A föld és az ég is eltűnik Jézus elől, amikor a fehér királyi széken (20:11), a fehér lovon (19:11), vagy a fehér felhőn (14:14) megjelenik. Egyedül Isten Izraelének minden nemzetből, nyelvből és ágazatból való elpecsételtjei nem fognak menekülni az Úr haragja elől.

A vérző Bárány és a megszaggatástól meg nem hátráló Oroszlán két jellemet takar ugyanabban a Személyben, mely tökéletesen tükrözi Istent. Nem egy fejlődő, egyik „diszpenzációból” a másik felé alakuló Istenről beszélünk, aki egynek tűnik a kereszten, és másnak a büntetés végrehajtásakor. Isten önmagában ugyanaz akkor is, amikor a kereszten magára vette a büntetést, ahogyan akkor is, amikor a büntetés végrehajtásakor magára veszi a keresztet: paradox Isten, akiben összeölelkezik a kegyelem és az igazságosság, a végtelen szeretet és a halálos féltékenység, a felfedezés és az elfedezés. „Mert olyan leszek Efraimnak, mint az oroszlán, és Júda házának, mint az oroszlánkölyök. Én, én szagatom szét; elmegyek, felkapom, és nem lesz, aki megszabadítsa! Elmegyek, visszatérek helyemre, míg nem megismerik, hogy vétkeztek, és keresni fogják az én orcámat. Nyomorúságukban keresnek majd engem!” (Hós 5:14–15). „Értsétek meg ezt, ti Istent felejtők, hogy el ne ragadjalak menthetetlenül!” (Zsolt 50:22).

„Uzza megszaggatása”

Dávid hozzá volt szokva a kegyetlen jelenetekhez, hisz ő maga is szétszaggatott vadállatokat és vad embereket. Mégis, amikor Isten az ünneplés örömeinek csúcán megszaggatta Uzzát, aki túlságosan is hozzászokott Isten ládájának szentségéhez, Dávid módfelett „bosszankodék” az Úr büntetése miatt (*wayyihar*, 2Sám 6:8–10; 1Krón 13:11). Mít teszel velünk, Uram? Az ünneplés tetőpontján, annak a szertartásnak a keretében, amit neked szerveztünk, ennyire kegyetlenül lesújtasz, és végzel egy ártatlan emberrel? Isten semmilyen magyarázatot nem adott a cselekedetére.¹

Dávid hamarosan megértette a büntetés okát, és arra kérte a papokat, hogy pontosan tartsák tiszteletben Isten Mózes által adott rendelkezéseit:

1. A papokon kívül senkinek sem szabad a szent tárgyak közelébe mennie.² A frigyláda Isten trónusának jelképe volt³, ezért volt tilos még az is, hogy ránézzenek az emberek.
2. Az Úr szolgáinak meg kellett szentelniük magukat (1Krón 15:12).
3. A frigyládát csakis a törvény előírásai szerint volt szabad mozgatni (1Krón 15:11, 13–14)⁴. Amikor költöztetni kellett, a főpapnak előbb le kellett takarnia (4Móz 4:5–6), majd négy papnak kellett a vállára vennie, ahogy a király gyaloghintóját vitték (Ének 3:6–7).

Uzza szerencsétlenségének voltak előzményei. Mintegy négyszáz évvel azelőtt a lévita Kórah, Dátán és Abirám, akik magasabb tisztségre vágytak, mint amit Isten adott nekik, és nem voltak hajlandók megérteni, a természetfeletti bizonyíték ellenére is kihívóan viselkedtek, aminek az lett a következménye, hogy „megnyílt a föld és elnyelé” őket (Zsolt 106:17).

A törvénszegő silói papokat, Éli fiait – akik provokatív visszaéléseket követtek el (1Sám 2:12–17, 22; 3:14), arra vetemedtek, hogy rátették a kezüket Isten ládájára, és talizmánként vitték a harcterre, mint a pogányok a bálványait (1Sám 4:4) – Isten halállal sújtotta, a frigyláda a pogányok kezére került, a főpap apjuk pedig életét veszítette a rossz hír hallatán (1Sám 4:5–22).

Amikor a szövetség ládája visszatért kalandos filiszteai útvjáról, Béth Semes papi város legkevesebb 70 lakója vesztette életét egy a frigyládához köthető incidens nyomán (Józs 21:16; 1Krón 6:57; 1Sám 6:13–19)⁵. Ellen White rámutat, hogy Béth Semes lakói nagyon boldogok voltak Isten ládájának visszaszerzése miatt, de sokan babonás magatartást tanúsítottak, és tiszteletlenül viselkedtek amellett, hogy meg nem vallott bűnök terhelték őket, jóllehet bűnért áldoztak. A frigyládát kint hagyták a mezőn, mindenki szeme láttára, egy olyan kövön, amely oltárként szolgált. Elhatalmasodott felettük a kíváncsiság a természetfeletti erő forrását illetően, felemelték a láda fedelét, és azonnal meghaltak.

Nem csoda, hogy a Béth Semesben élők meg akartak szabadulni egy ilyen „nyűgtől”, és szóltak a Kirjáth-Jearim-bélieknek, hogy vigyék el a frigyládát (6:21). Eljöttek érte, és felvitték egy dombra, Abinádáb házába, aki nem volt pap, de lehet, hogy lévita volt⁶, majd felszentelték⁷ Eleázárt, Abinádáb fiát, hogy őrizze (7:1). Legkevesebb két emberöltőnyi időt volt a frigyláda abban a házban.⁸ Le volt-e takarva mindez idő alatt? Nem ismerjük a részleteket. Nem nézett rá senki? Uzza és Ahió Abinádáb leszármazottjai voltak (2Sám 6:3)⁹, valószínűleg Eleázár fiai.

A papok és a lévíták nem tették meg a kötelességüket. Dávid sem nagyon foglalkozott ezzel a szemponttal, habár nem tartozott közvetlenül a hatáskörébe. Uzzának és Ahiónak lévítaként ezt jobban kellett volna tudnia. De mivel a frigyláda két nemzedéknyi ideig volt abban a házban a dombon, és senkivel sem történt semmi baj, Abinádáb utódai úgy vélhették, hogy könnyebben elszállíthatják szekerén, mint ahogy a dombra felvitték volt vállon. Amikor a szekerre tették a ládát, nem fogták meg kézzel? Letakarták-e, mielőtt elindultak vele? A rudak segítségével emelték meg? Az emberek azért nem félnek elkövetni egy újabb bűnt, mert azelőtt több bűnük is megtorlatlan maradt.

Dávidot azonban más gondolatok foglalkoztatták. Uralkodása alatt Jeruzsálembé költöztette az udvarát, s a várost az ország fővárosává tette. A következő lépés volt, hogy Jahve, az igazi Király trónját is Jeruzsálembé hozatja, hogy a város így az egész világ központja legyen. A felvonulás rendkívüli volt, szólt a zene, és az emberek táncoltak, pont úgy, mint amikor a férfiak, élén a királyukkal, győztesként hazatérnek a háborúból (1Sám 18:6–7; 21:11; Zsolt 24:7–10). Dávid levetette a királyi palástot – ezzel nyilvánította ki meggyőződését, hogy nem ő Izrael igazi királya, hanem Isten.

Egy adott pillanatban azonban a rossz terepviszonyok miatt az ökrök majdnem felborították a frigyládát vivő szekeret. Ahió volt elől, valószínűleg az ökröket vezette, Uzza pedig a frigyládát figyelte. Amikor vészesen megbillent a szekér, kezével megpróbálta megtartani a ládát, ami teljesen indokolt gesztus volt. Abban a pillanatban, hogy hozzáért a frigyládához, élettelenül a földre esett, miközben körülötte mindenki énekelt. A több tízezer ember azonnal abbahagyta az ünneplést. Dávid megértette, hogy ez a csapás mindannyiuknak szólt, nem csak Uzzának, de lázongott, hogy Isten az ünnepséget gyásszá változtatta. Olyan volt ez, mint amikor egy esküvőn meghal egy családtag, vagy maga a vőlegény.

Egyértelmű volt, hogy Isten trónjáról van szó. Bárki, aki szándékosan átlépi az Isten által megszabott határokat, megérinti Isten trónjának alapját. Sokan vétkeztek a frigyládát illetően, miért egyedül Uzzának kellett meghalnia? Példát akart statuálni Isten az Uzzára mért büntetéssel? Lehetséges. De akkor hol van a kegyelem? Hol van az arányosság? Miért nem szakadt el a főpap palástja, vagy a papok mitrái? Miért egyedül Uzzának kellett megszakadnia? Nem lett volna elég, ha Isten egy próféta által figyelmezteti a frigyláda kísérőit?

Isten nem ad minden kérdésünkre választ. Cselekedeteinek célja általában meghaladja emberi számításainkat. Ellen White feltár néhányat Isten céljai közül: „Uzza a vakmerőség nagy bűnét követte el. Isten törvényének áthágása csökkentette felfogóképességét, és be nem vallott bűneinek terhe alatt, Isten tilalma ellenére, öntelten megérintette Isten jelenlétének jelképét. Isten nem tudja elfogadni a részleges engedelmséget. Parancsolatait nem lehet lazán venni. Isten az Uzzára kimért ítélettel meg akarta mu-

tatni minden izraelitának, hogy milyen fontos parancsolatai pontos megtartása. Egy ember halála bűnbánatra kellett, hogy készítse a népet, s így ezeket őrzött meg Isten az ítélettől” (Pátriárkák és próféták, 705. o.).

Az idézetből megértjük, hogy nem a frigyláda megérintését kiváltó merészség volt Uzza egyedüli problémája. Ez csak az utolsó csepp volt a pohárban. Uzza könnyelműen viszonyult Isten kegyelméhez, visszaélt vele, és utolsó merész tettével betelt törvényszegése pohara. Az életben maradtak számára ez a büntetés figyelmeztetés volt, mely megtérésre serkentette őket.

Uzza tehát áthágta a frigyládaiban lévő törvényeket, és hozzászólt a bűnhöz, folyamatosan elutasítva a megtérést. Kétségtelenül ismerte a szövetség kódtáblákra vésett tíz parancsolatát, már gyermekkorában megtanulta azokat, ahogy azt is, hogy hány ujjja van a két kezén.

Isten általában nem büntet meg mindenkit, akinek bűnössége mértéke betelt. Egyesek továbbra is megmaradnak Isten „kegyében”, amelyben a démonokat is részesíti, meghosszabbítva életüket: egyrészt azért, hogy próbára tegye mások hitét és engedelmségét, másrészt pedig, hogy még súlyosabb és fájdalmasabb büntetést mérjen rájuk, amikor bűnük az egész világegyetem előtt nyilvánvalóvá válik. Ezért büntette meg Isten csak a Lót feleségét, csak Uzzát, csak egy-egy engedetlen prófétát, hogy sokan mások tanuljanak az esetükből, és ne kövessék őket bűnös útjaikon.

Az emberi elme romlottsága éppen az ilyen helyzetekben nyilvánul meg, amikor vesszük a bátorságot, és megítéljük Istent bizonyos, a saját életünkben jelenvaló, vagy a Szentírásban leírt valóságokért. Egyes teológusok megkérdőjelezzik ezeknek a drámai figyelmeztetéseknek a súlyát, kijelentve, hogy az Uzza sorsára jutott bibliai személyeknek a feltámadás után új lehetőségük lesz a megtérésre.¹⁰ Igen, valóban fel fognak támadni, s a számuk annyi lesz, mint a tenger homokszemei (Jel 20:6–8). De mit fognak tenni a feltámadásuk után? Még több rosszat, engedve a fellázadt kérubnak, akinek a sorsában végül ők is osztozni fognak (Jel 20:9, 15; 21:27).

A történetek miatt megrémült, elkeseredett, majd haragra gerjedt Dávid félt magához venni Jeruzsálembé a frigyládát, ezért a gittita Obed-Edom házába vitette, amely közel volt a tragédia helyszínéhez (2Sám 6:9–12; 1Krón 13:13–14)¹¹. Három hónapig volt a frigyláda Obed-Edom házában, aki ez idő alatt mindvégig tapasztalhatta Isten áldását. Dávid időközben megtért az ő bosszúságából, és újból rendelkezett a frigyláda Jeruzsálembé viteléről, ezúttal a törvény pontos betartása mellett. Nyilvánvalóvá vált ugyanis, hogy a törvény átka nem a törvény, hanem a bűn rossz voltából következik.

Sokak számára azonban a frigyládaival kapcsolatos féltelmes történetek nehezen megmagyarázhatók. Hogy lehetséges, hogy ugyanaz az isteni jelenlét egyeseket halállal

**SZERETET ÉS
SZENTSÉG
FLORIN
LAIU**

sújtott, fekélyekkel töltötte meg testüket, összetörte bálványait, másoknak viszont egyáltalán nem ártott, sőt, megáldotta őket?

A kereszt üdvözítő és megsemmisítő arca

Sok keresztény abban a Bibliától idegen sztereotípiában nőtt fel, hogy Isten az Ótestamentumban kíméletlen volt, az evangéliumok Krisztusa viszont egy másik Istent körvonalaz. Csakhogy az Újszövetség azért számol be kevesebb drasztikus isteni beavatkozásról, mert egyrészt sokkal kisebb terjedelmű, másrészt pedig rövidebb történelmi időszakot ölel fel. Az Újszövetség terjedelemben az Ószövetség 8%-a, továbbá míg az Ótestamentum 4000 év eseményeit rögzíti, addig az Újtestamentum mindössze egy évszázadét, azaz a négy évezred 2,5%-át. Egy másik oka ennek az értelmezésnek az, hogy a prédikációk, egyházi énekek és vallásos irodalmi művek tartalma felületesen, a szövegben rejlő egyensúly figyelmen kívül hagyásával neveli a hívőket.

Pál evangéliumának szelektív és deformált értelmezése egy a földi természet embere számára vonzó Krisztust és kegyelmet ajánl fel a kereszténynek. Az igazi evangélium azonban csak akkor jó hír a halálra ítélt „rég ember” számára, ha az vágyik is megszabadulni a vétkeiktől, a bűn jelenlététől és annak erejétől.

A valóságban az Újtestamentum Istene semmiben sem különbözik az Ótestamentum Istenétől. Kíméletlen bűntetésekről az Újszövetségben is olvashatunk: Ananiás és Szafira hirtelen meghal a képmutatás és az istenkáromló hazugság bűne miatt (ApCsel 5), Heródest megverte az Úr anygala, majd megemésztették a férgek (ApCsel 12), az ördögös Elimás megvakul Pál szavára (ApCsel 13).

Jézus példabeszédeiben egyesek végzete a kinti sötétség, a fogak csikorgatása, a mindent megemésztő tűz, mások pedig kettévágtatnak, vagy börtönbe vetetnek. A Jézussal keresztre feszített gonosztevők nem szabadulnak meg fizikailag, csupán az egyik részeseül lelki felszabadulásban. Az apostoli levelek nemcsak ünnepélyes megtérésre hívásokat tartalmaznak, hanem szép számmal fenyegetéseket is, majd következik a Jelenések könyve, amelyben az üdvösség mennyei varázsa és az örök kárhozat fenyegetése egyaránt jelen van.

A Jelenésekben gyakran megjelenik az oltár képe, a kereszt szimbóluma, amely afelől biztosít, hogy imáink meghallgatásra találtak. Az oltár körül angyalok szolgálnak Istennek és az üdvösség várományosainak. De végül még az oltár is megmutatja a kereszt másik oldalát: ítéletet hoz, igazságért és bosszúért kiált (Jel 8:5; 9:13; 14:18; 16:7).

Bűnösök vagyunk, nem minden bibliai kép és történet nyújt számunkra reménységet. A kegyelemnek megvan a maga üdvözítő szerepe, de mivel a test romlottabb, mint gondolnánk, és jóságosnak tűnő szívünk „csalárdabb mindennél” (Jer 17:9), a legtöbbször arra van szükségünk, hogy szembenézzünk az igazsággal, és ne meneküljünk Isten figyelmeztetése elől, és főként ne ítélkezzünk Legnagyobb

Bírónk felett. Isten valójában a szeretet, de nem érzélgős és tehetetlen, hanem szent szeretet. ■

Florin Lăiu, nyugdíjas bibliatanár

1. A fordítók megpróbálták tompítani a kifejezés jelentésének élet azzal, hogy kijelentették: Dávid mindössze „megszomorodott”, „elcsüggedt”, „megdöbben”, „összezavarodott”, „nem tetszett neki”, „irritálta” a hírtelen kialakult helyzetet. A héber kifejezés azonban ugyanaz, mint amit Kain használt, amikor kifejezte nemtetszését Istennek (1Móz 4:5–6), valamint a következő esetekben is feltűnik: Jákob megnyilatkozása Sekhemmel szemben (1Móz 34:7), Saul szavai Dávidhoz (1Sám 20:7), Dávid beszéde Amnonhoz (2Sám 13:21), Jónás megnyilatkozása Isten kegyelmével szemben (Jón 3:10; 4:9), valamint Isten szavai Uzzához (2Sám 6:7). A kifejezésnek lehet „mély harag” jelentésárnyalata is (1Sám 15:11).

2. 4Móz 16:40; 18:2–8; 1Krn 15:2.

3. Zsolt 97:1–2; Ézs 37:16; 1Krn 28:11.

4. A frigyálatat nem volt szabad ökrök vontatta szekéren hordozni, ahogy a filiszteusok tették (akiknek nem volt ismeretük a helyes eljárásról; azt tudták erről, amit a saját papjaiktól hallottak – 1Sám 6:7–12), hanem különleges rudak segítségével a papoknak kellett a vállukon vinniük (2Móz 39:35; 4Móz 7:8–9; 1Krn 15:15).

5. A héber szöveg kijelenti, hogy 50.070 ember halt meg a városban, amint „meglátta” (*ki ra ū*) a frigyálatat. A régi *Syriaca* fordítás szerint azért sújtott le a csapás azokra az emberekre, mert félték, ami azt jelenti, hogy a fordítók a *ki yar ū* kifejezést olvasták. Az ógörög és néhány híres modern fordítás szerint (a pap) Jekónia utódai nem örvendtek együtt Béth Semes lakóival, amikor az Úr lábát üdvözlözték. Továbbá azok száma, akik a szöveg szerint meghaltak Isten csapásának következtében, túlságosan nagy Kánaán városának lakosságához viszonyítva, ezért itt sokan csak 70-et fordítottak. Az 50.000 valószínűleg csak 5.000, ami Béth Semes városának összlakossága.

Zárójelben mondom el, hogy gondok vannak a Biblia történelmi könyveinek bizonyos számadataival. Egy-egy szám túlzottan nagyoknak tűnik, aminek az oka valószínűleg másolás közben bekövetkezett elírás, mivel itt most helyszűke miatt nem foglalkozhatunk. 1Kir 20:29–30-ban például azt olvassuk, hogy Izrael egyetlen nap alatt 100.000 gyalogost ölt meg, és az életben maradt 27.000, amelynek sikerült Afek várába menekülnie, a rá omló fal miatt vesztette életét. Vess össze Ezsd 2:60 versét Neh 7:62, vagy 2Krn 13:17 versével, ahol egyetlen le bétű hozzáadásá eredményeként [feltételezve, hogy másoláskor ez a betű kimaradt] az 500.000 emberből 1500 lesz!

6. Ellen White szerint Abinádáb lévita volt (*Pátriárkák és próféták*, 589), és Kirjáth-Jeárim, valamint Ráma adott otthont a két, Sámuel alapította prófétaiskolának (PP, 593), jöllehet egyik település sem tartozott azok közé, amelyek a léviták vagy a papok városa volt, viszont közel volt a lévita Béth Semes és Gibeon városához.

7. Ellen White szerint az apa volt az, aki felszentelte a fiát erre a szolgálatra.

8. Előbb eltelt 20 év abban a házban (1Sám 7:2), míg Izrael megtisztult a bálványoktól (7:3–12), majd mindaddig, míg Sámuel élt (évtizedeket!), beleértve Saul uralmát is, amely szintén évekig tartott (1Sám 13:1; vö. 7:15–8:2; 2Sám 2:10; 3:1; ApCsel 13:21; feltételezhetően 32 évet élt), továbbá legkevesebb 7 év Dávid uralmi időszakából (2Sám 5:5).

9. A héber szövegben többesszám van: az ő *fiai*. Ne felejtjük el, hogy a zsidóknál és a többi sémita népeknél a „fiak” jelölik az unokákat és a dédunokákat is!

10. André van Belkum: „Uzzah and the Ark: Was God Unfair?”, online cikk, a *Life, Hope & Truth* honlapja, 2024. március 18.

11. A *gittita* jelentése „Gátból származó”, azaz megtért filiszteus, akár csak Ittai, vagy a filiszteusok és keretítők számai, akik Dávid király testőrségét alkották; ld. 2Sám 15:18–19. Ebben az esetben azonban valószínűleg egy Gittajimban – Jeruzsálem és Ráma közelében lévő városban – élő emberről van szó, ahol papok és léviták is éltek. 1Krn 15:18, 21 versei egy Obed-Edom nevű lévita zenészt említenek.

GYÜMÖLCSÖK A BIBLIÁBAN

**OLVASOK ÉS
FELFEDEZEK**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztálya
igazgatójának asszisztense

A. Ha kiegészítitek a szövegeket, néhány gyümölcs nevére fogtok bukkanni.

1. „Mikor pedig eljutának Eskol völgyéig, lemetszének ott egy _____ vesszőt egy _____ fűrttel, és ketten vivék azt rúdon; és a _____ és a _____ is szakasztának” (4Móz 13:24).
2. „És találának a mezőn egy egyiptomi embert, akit Dávidhoz vivének, és adának néki kenyeret, hogy egyék, és megittatták őt vízzel. És adának néki egy csomó száraz _____ és két kötés _____” (1Sám 30:11-12).
3. „És a _____ tőn három szál vessző vala, s alighogy bimbózik, virágozik, és gerézdjei megérlelék a _____ szemeket” (1Móz 40:10).

B. Keresd meg és húzd alá az alábbi szövegekbe (szavakba) rejtett „gyümölcsöket”!

1. „Az Úr az én osztályos részem és poharam; te támogatsz az én sorsomat.”
2. „Én vagyok az Úr és kiviszlek titeket Egyiptom nehéz munkái alól, és megszabadítalak titeket az ő szolgálatuktól, és megmentelek titeket kinyújtott karral és nagy büntető ítéletek által.”
3. „Hogyha magához szívja a vízcseppeket, ködéből, mint eső cseperegnek alá.”

C. Az első oszlopban található gyümölcsök neveit kösd össze a megfelelő latin megnevezésekkel!

1. Gránátalma	a. <i>Amelanchier lamarckii</i>
2. Füge	b. <i>Vitis vinifera</i>
3. Mazsola	c. <i>Ficus carica</i>
4. Szőlő	d. <i>Punica granatum</i>

Megoldás: A) 1. szőlő, gránátalma, füge; 2. füge, aszúszőlő (mazsola); 3. szőlő.
B) 1. som (sorsomat); 2. kivi (kiviszlek); 3. eper (cseperegnek); 4. a – a; 4 – b.

2024

Adventus Egyetem
Cernica

2017

Adventus Egyetem
Cernica

1997

Adventista Teológiai Intézet
Cernica

1992

Egyetemi Fokú Adventista
Teológiai Intézet

1951

Adventista Teológiai Szeminárium
Bukarest, Labirint

1948

Teológiai Szeminárium
Méhkerék

1931

Biblia Intézet
Méhkerék

1926

Biblia Intézet
Dicsőszentmárton

1924

Biblia Intézet
Focșani

EREDET & TÁVLA+TOK

„Semmit sem kell félnünk a jövőtől, kivéve,
ha elfeledkezünk az útról, amelyen vezetett
bennünket az Úr, és a tanításáról, amelyet
elmúlt történetünk során adott nekünk.”

Ellen G. White, *Utolsó napok eseményei*, 52. o.

GYERE EL TE IS AZ ADVENTUS EGYETEM CENTENÁRIUMI ÜNNEPSÉGÉRE!

2024. MÁJUS 31 – JÚNIUS 1.

A cernicai Adventus Egyetem kampusza

Missziónyilatkozatunk:

„Az Adventus Egyetem célja olyan emberek képzése,
akik jellemükben ötvözik a lelki és a szakmai kiválóságot,
s mindeközben a Szentírás értékeit hirdetik a társadalomban.”

együtt **100** éve
1924 - 2024

Képezd az elméd! Add tovább az értékeid! Valld meg a hited!

ONLINE

universitateadventus

@universitateadventus

Szervező: ADVENTUS EGYETEM

Partnereink:

NYUGDÍJAS
LELKÉSZEK
EGYESÜLETE

AZ ADVENTUS
ÖREGDIÁKJAI

Médiapartnereink:

59681